

Εικονογραφημένο Λεξικό

Α΄, Β΄, Γ΄ Δημοτικού

Το Πρώτο μου Λεξικό

**Τόμος 5ος
(Ε,ε (εμφάνιση) – Ι,ι)**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

**Αγγελική Ευθυμίου, Λέκτ. Δημοκρί-
τειου Παν. Θράκης
Ηλίας Δήμος, Εκπαιδευτικός Π.Ε.
Μαρία Μητσιάκη, Φιλολόγος
Ιουλία Αντύπα, Λεξικογράφος**

ΚΡΙΤΕΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

**Α. Ν. Συμεωνίδου-Χριστίδου,
Καθηγήτρια Α.Π.Θ.
Κωνσταντίνος Παπανδρέου,
Σχολικός Σύμβουλος
Εμμανουήλ Χαρίτος,
Εκπαιδευτικός Π.Ε.**

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

**Λήδα Βαρβαρούση, Εικονογράφος
– Σκιτσογράφος**

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Ελένη Λεοντσίνη, Φιλόλογος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος του
Παιδαγ. Ινστιτούτου
Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος
του Παιδαγωγ. Ινστιτ.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
Dr Αρετή Καραθανάση-
Κατσαούνου, Μόνιμη Πάρεδρος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ
Αγγέλικα Κοροβέση, ζωγράφος

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

**ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ**
Ομάδα εργασίας για το Ινστιτούτο
Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**Προσαρμογή: 1)Δούρου Πανα-
γιώτα, Εκπαιδευτικός, 2)Παραδείση
Μαρία, Εκπαιδευτικός,
Επιμέλεια: Γκότση Ελένη,
Εκπαιδευτικός**

**Επιστημονικός υπεύθυνος:
Βασίλης Κουρμπέτης, Σύμβουλος Α΄
του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ**

**Υπεύθυνη του έργου:
Μαρία Γελαστοπούλου,
Μ.Εδ. Ειδικής Αγωγής**

**Τεχνική υποστήριξη: Κωνσταντίνος
Γκυρτής, Δρ. Πληροφορικής**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Αγγελική Ευθυμίου Ηλίας Δήμος
Μαρία Μητσιάκη Ιουλία Αντύπα**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ**

**Εικονογραφημένο Λεξικό
Α΄, Β΄, Γ΄ Δημοτικού**

Το Πρώτο μου Λεξικό

**Τόμος 5ος
(Ε,ε (εμφάνιση) – Ι,ι)**

Ι.Τ.Υ.Ε. ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια
2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων εκ-
παιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Δημήτριος Βλάχος

**Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστι-
τούτου**

**Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων
βιβλίων και παραγωγή υποστηρι-
κτικού εκπαιδευτικού υλικού με βά-
ση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δη-
μοτικό και το Νηπιαγωγείο»**

**Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστι-**

τούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός

Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγωγικού

Ινστιτούτου

**Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75%
από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό
Ταμείο και 25% από εθνικούς
πόρους.**

Προέλευση Χάρτη της Ελλάδας

**«Γνωρίζω την Ελλάδα» Γεωγραφί-
α Ε΄ Δημοτικού, Οργανισμός Εκδό-
σεως Διδακτικών Βιβλίων, Έκδοση
Δ΄, Αθήνα 2005**

εμφάνιση ----- έναρξη

εμφάνιση [η] ουσιαστικό
(εμφανίσεις)

☑ Η ξαφνική εμφάνιση της γριάς τρόμαξε τη Χιονάτη. Η γριά παρουσιάστηκε ξαφνικά και τρόμαξε τη Χιονάτη.

● εξαφάνιση

✓ Η εμφάνισή σου είναι το ντύσιμο σου και η εξωτερική σου εικόνα.

✍ Η κυρία Μαργαρίτα προσέχει την εμφάνισή της και φαίνεται πάντα όμορφη.

◇ εμφανίζομαι 🎵 εμ-φά-νι-ση

έναρξη [η] ουσιαστικό
(ενάρξεις)

☑ Η έναρξη της σχολικής χρο-

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- έναρξη ----- ενδιαφέρομαι

νιάς είναι η αρχή της, το ξεκίνημά της. ● λήξη 🎵 έ-ναρ-ξη

ενδιαφέρομαι ρήμα (ενδιαφέρθηκα, θα ενδιαφερθώ)

☑ Όταν ενδιαφέρεσαι για κάτι, θέλεις πολύ να ασχολείσαι μ' αυτό.

✍ Η Αθηνά ενδιαφέρεται για τη ζωγραφική και στον ελεύθερο χρόνο της ζωγραφίζει τοπία.

✓ Όταν ενδιαφέρεσαι για κάποιον, τον συμπαθείς.

◇ Όταν κάτι σ' ενδιαφέρει, δείχνεις μεγάλη φροντίδα, προσοχή ή αγάπη γι' αυτό. Το βρίσκεις ενδιαφέρον και δείχνεις το ενδιαφέρον σου γι' αυτό.

ενδιαφέρομαι ----- ενέργεια

 εν-δι-α-φέ-ρο-μαι

ενδιαφέρων, ενδιαφέρουσα,
ενδιαφέρον επίθετο
(ενδιαφέροντες, ενδιαφέρουσες, ενδιαφέροντα) → ενδιαφέρομαι

ενέργεια [η] ουσιαστικό
(ενέργειες)

 «Οι ενέργειες μας είναι πιο σημαντικές από τα λόγια μας» είπε η θεία Έλλη. Αυτά που κάνουμε είναι πιο σημαντικά από αυτά που λέμε. ○ πράξη

✓ Όταν κάποιος έχει ενέργεια, έχει δύναμη και θέληση.

 «Τι ενέργεια που έχει ο Κώ-

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ενέργεια -----ενθουσιάζω

στας! Παίζει ποδόσφαιρο για ώρες» είπε ο κύριος Γιάννης.

🎵 ε-νέρ-γει-α

ενθουσιάζω, ενθουσιάζομαι
ρήμα (ενθουσίασα, θα ενθουσιάσω)

☑ Όταν ενθουσιάζεις κάποιον, τον κάνεις να είναι πολύ χαρούμενος. Όταν ενθουσιάζεσαι ή είσαι ενθουσιασμένος με κάτι, χαίρεσαι πολύ με κάτι.

✍ Ο Κώστας ενθουσιάστηκε με τη νίκη της ομάδας του στο ποδόσφαιρο.

◈ Ένωσε ενθουσιασμό.

🎵 εν-θου-σι-ά-ζο-μαι

ενθουσιασμός-----εννοώ

ενθουσιασμός [ο] ουσιαστικό
→ ενθουσιάζομαι

ενθύμιο [το] ουσιαστικό
(ενθύμια)

☑ Το **ενθύμιο** είναι ένα αντικείμενο που το κρατάς για να σου θυμίζει ένα πρόσωπο που αγαπάς ή ένα μέρος που έχεις επισκεφτεί. ✍ Η Αθηνά μάζεψε πολλά κοχύλια και τα κράτησε σαν **ενθύμια** από τις διακοπές της στην Κρήτη. ○ σουβενίρ
🎵 εν-θύ-μι-ο

εννοώ, εννοούμαι ρήμα
(εννόησα, θα εννοήσω)

☑ Όταν **εννοείς** κάτι, έχεις κάτι

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εννοώ ----- ενοχλώ

στο μυαλό σου. «Όταν κάποιος είναι υποκριτής, άλλα λέει κι άλλα **εννοεί**» είπε η κυρία Μαργαρίτα στον Κώστα.

 εν-νο-ώ

ενοίκιο [το] ουσιαστικό (ενοίκια)
→ νοικιάζω

ενοχλητικός, ενοχλητική, ενοχλητικό επίθετο (ενοχλητικοί, ενοχλητικές, ενοχλητικά)
→ ενοχλώ

ενοχλώ, ενοχλούμαι ρήμα (ενόχλησα, θα ενοχλήσω)
 Όταν ενοχλείς κάποιον, κάνεις κάτι που τον πειράζει ή τον

ενοχλώ ----- ένοχος

ανησυχεί.

 Ο Κώστας ενοχλεί τη Ροζα-
λία. Πειράζει συνέχεια την ουρά
της κι εκείνη τρέχει να κρυφτεί.

✓ Όταν κάτι σ' ενοχλεί, σε πει-
ράζει.

 «Μ' ενοχλούν οι φωνές των
παιδιών» είπε ο κύριος Μιχάλης.

◇ «Είναι τόσο ενοχλητικές».

♪ ε-νο-χλώ

ένοχος, ένοχη, ένοχο επίθετο
(ένοχοι, ένοχες, ένοχα)

☑ Όταν είσαι ένοχος για κάτι, έ-
χεις κάνει κάτι κακό. Ο Κώ-
στας είναι ένοχος για τη ζημιά
που έγινε στο σπίτι. Εκείνος έ-
σπασε το βάζο.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ένοχος -----έντιμος

✓ Όταν νιώθεις ένοχος, νιώθεις άσχημα, επειδή έχεις κάνει κάτι κακό. ✎ Ο Κώστας νιώθει ένοχος, επειδή για χάρη του παραλίγο να τιμωρηθεί η Αθηνά.

● αθώς ✪ έ-νο-χος

ένταση [η] ουσιαστικό
(εντάσεις)

☑ Όταν ένας ήχος έχει μεγάλη ένταση, είναι πολύ δυνατός. Είναι έντονος.

✎ Η Αθηνά χαμήλωσε την ένταση του ραδιοφώνου, γιατί ακουγόταν πολύ δυνατά. ✪ έ-ντα-ση

έντιμος, έντιμη, έντιμο επίθετο
(έντιμοι, έντιμες, έντιμα)

έντιμος ----- έντομο

✓ Όταν είσαι έντιμος, δεν κλέβεις ούτε κοροϊδεύεις ούτε λες ψέματα. ○ τίμιος ● ανέντιμος
♪ έ-ντι-μος

εντολή [η] ουσιαστικό (εντολές)

✓ Όταν δίνεις μία εντολή, διατάξεις κάποιον να κάνει κάτι.

✎ Ο διευθυντής της κυρίας Μαργαρίτας έδωσε εντολή να μη φύγει κανείς πριν τις τρεις.

○ διαταγή ♫ ε-ντο-λή

έντομο [το] ουσιαστικό (έντομα)

✓ Το έντομο είναι ένα μικρό ζώο με έξι πόδια και φτερά. Η πεταλούδα, η μύγα και το κουνούπι είναι έντομα. ♫ έ-ντο-μο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

μύγα

πεταλούδα

κουνούπι

αράχνη

πασχαλίτσα

μυρμήγκι

κάμπια

ακρίδα

κατσαρίδα

έντομο ----- εντύπωση

 'τα έντομα'

έντονος, έντονη, έντονο επίθε-
το (έντονοι, έντονες, έντονα) →
ένταση

εντύπωση [η] ουσιαστικό
(εντυπώσεις)

 Όταν κάτι σου κάνει εντύπω-
ση, τραβάει την προσοχή σου.

 Το όμορφο φόρεμα της θείας
Κατερίνας έκανε εντύπωση σ' ό-
λους τους καλεσμένους.

✓ Όλοι είχαν την εντύπωση ότι
ήταν πολύ ακριβό. Νόμιζαν ότι έ-
κανε πολλά λεφτά. Ήταν πο-
λύ εντυπωσιακό φόρεμα.

εντυπωσιάζω ε-ντύ-πω-ση

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εντυπωσιάζω ----- ενυδρείο

**εντυπωσιάζω, εντυπωσιάζο-
μαι** ρήμα (εντυπωσίασα, θα
εντυπωσιάσω)

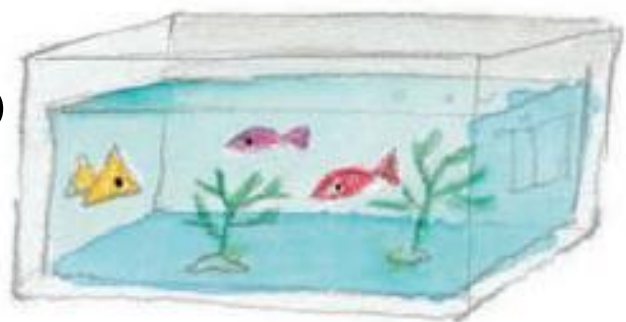
☑ Όταν εντυπωσιάζεις κάποιον,
τον κάνεις να έχει καλή γνώμη
για σένα και τραβάς την προσο-
χή του. ✍ Το όμορφο φόρεμα
της θείας Κατερίνας εντυπωσία-
σε όλους τους καλεσμένους.

◇ **εντύπωση**

🎵 ε-ντυ-πω-σι-ά-ζω

ενυδρείο [το] ουσιαστικό
(ενυδρεία)

☑ Το ενυδρείο
είναι ένα γυά-
λινο

δοχείο με νερό όπου βάζουμε ψάρια για να τα έχουμε στο σπίτι μας.

Ενυδρείο είναι κι ένα κτίριο που έχει πολλά δοχεία με ψάρια και περνάει ο κόσμος για να τα θαυμάσει. 🎵 ε-νυ-δρεί-ο

ενώνω, ενώνομαι ρήμα (ένωσα, θα ενώσω)

☑ Όταν ενώνουμε πολλά πράγματα, τα βάζουμε μαζί για να γίνουν ένα πράγμα ή για να επικοινωνούν μεταξύ τους.

✎ Ο κύριος Γιάννης **ένωσε** τα δύο καλώδια για να φτιάξει ένα μεγαλύτερο.

✓ Όταν σ' **ενώνει** κάτι με κά-

- ενώνω -----εξαντλώ

ποιον άλλο, σε συνδέει μαζί του
κάτι πολύ σημαντικό. Το Νί-
κο και τον Κώστα τους ενώνει
μία μεγάλη φιλία. συνδέω
● χωρίζω ε-νώ-νω

εξακολουθώ ρήμα (εξακολου-
θησα, θα εξακολουθήσω)
 Όταν εξακολουθείς να κάνεις
κάτι, το συνεχίζεις για πολύ
καιρό.
 Η κακιά μάγισσα εξακολου-
θούσε να μισεί τη Χιονάτη, πα-
ρόλο που εκείνη δεν της έκανε
κανένα κακό. συνεχίζω
● σταματώ ε-ξα-κο-λου-θώ

εξαντλώ, εξαντλούμαι ρήμα

εξαντλώ -----εξάσκηση

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

(εξάντλησα, θα εξαντλήσω)

✓ Όταν κάτι εξαντλείται, τελειώνει. «Τα εισιτήρια του αγώνα εξαντλήθηκαν» είπε ο κύριος Γιάννης στον Κώστα.

○ Τελειώνω

✓ Όταν εξαντλείς κάποιον, τον κουράζεις πολύ. Όταν κάποιος είναι εξαντλημένος, είναι πάρα πολύ κουρασμένος.

○ κουράζω ε-ξα-ντλώ

εξάσκηση [η] ουσιαστικό

✓ Όταν κάνεις εξάσκηση, κάνεις κάτι ξανά και ξανά μέχρι να γίνεις καλύτερος. «Πρέπει να κάνεις πολλή εξάσκηση στην ορθογραφία για να πάρεις καλό

- εξάσκηση ----- εξαφάνιση

βαθμό» είπε η δασκάλα στον Κώστα. ε-ξά-σκη-ση

εξαφανίζω, εξαφανίζομαι ρήμα
(εξαφάνισα, θα εξαφανίσω)

☑ Ο Κώστας έβλεπε τον ήλιο που εξαφανίστηκε στον ορίζοντα. Ο ήλιος δε φαινόταν πια.

✓ Η Ροζαλία εξαφανίστηκε. Κανείς δεν ήξερε πού είναι.

○ χάνομαι ● εμφανίζομαι

◇ Η Αθηνά είναι λυπημένη με την **εξαφάνιση** της Ροζαλίας.

● εμφάνιση ε-ξα-φα-νί-ζω

εξαφάνιση [η] ουσιαστικό
(εξαφανίσεις) → εξαφανίζω

εξερευνητής----- εξερευνώ

εξερευνητής [ο], **εξερευνήτρια** [η] ουσιαστικό (εξερευνητές, εξερευνήτριες) → εξερευνώ

εξερευνώ, εξερευνούμαι ρήμα (εξερεύνησα, θα εξερευνήσω)

☑ Όταν εξερευνείς ένα μέρος, πηγαίνεις εκεί και το ψάχνεις προσεκτικά για ν' ανακαλύψεις πώς είναι. ✍ Η Αθηνά και ο Κώστας πήγαν μ' ένα κερί να εξερευνήσουν την αποθήκη.

◇ Όταν είσαι εξερευνητής, πηγαίνεις σ' ένα άγνωστο μέρος για να δεις πώς είναι.

🎵 ε-ξε-ρευ-νώ

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εξετάζω ----- εξέταση

εξετάζω, εξετάζομαι ρήμα
(εξέτασα, θα εξετάσω)

☑ Όταν εξετάζεις κάτι, το κοιτάς προσεκτικά. ✍ Ο γιατρός εξέτασε τα μάτια του Νίκου και είπε πως πρέπει ν' αλλάξει γυαλιά.

✓ Όταν η δασκάλα εξετάζει έναν μαθητή, του ζητάει να πει μάθημα. ♦ Όταν δίνεις εξετάσεις στο σχολείο, γράφεις ένα σημαντικό τεστ για να φανεί τι έχεις μάθει στα μαθήματα. Όταν κάνεις εξετάσεις, ο γιατρός σ' εξετάζει για να δει αν είσαι καλά.

🎵 ε-ξε-τά-ζω

εξέταση [η] ουσιαστικό (εξετάσεις) → εξετάζω

εξηγώ, εξηγούμαι ρήμα
(εξήγησα, θα εξηγήσω)

✓ Όταν εξηγείς σε κάποιον κάτι, του λες περισσότερα πράγματα για να το καταλάβει.

✍ Ο κύριος Γιάννης εξήγησε στον Κώστα πώς δουλεύει το κομπιούτερ.

✓ Αν πρέπει να εξηγήσεις γιατί άργησες, πρέπει να πεις μία δικαιολογία. ♦ Δίνεις εξήγηση.

🎵 ε-ξη-γώ

έξοδα [τα] ουσιαστικό →
ξοδεύω

έξοδος [η] ουσιαστικό (έξοδοι)

✓ Η έξοδος σ' ένα σπίτι είναι η

- έξοδος ----- έξτρα

πόρτα απ' όπου βγαίνουμε έξω.

● είσοδος 🎵 έ-ξο-δος

εξοχή [η] ουσιαστικό (εξοχές)

☑ Η εξοχή είναι η περιοχή μακριά από τις πόλεις. Εκεί μπορείς να δεις χωράφια, δάση και ποτάμια. 🎵 ε-ξο-χή

έξτρα και **εξτρά** επίρρημα

☑ Όταν κάτι είναι έξτρα, είναι περισσότερο απ' αυτό που έχεις συνήθως. ✍ «Θα σας φτάσει το φαγητό στην εκδρομή ή μήπως να βάλω και μία έξτρα μερίδα;» είπε η κυρία Μαργαρίτα στον Κώστα. ○ περισσότερο
🎵 έξ-τρα

έξυπνος, έξυπνη, έξυπνο
επίθετο (έξυπνοι, έξυπνες,
έξυπνα)

☑ Όταν είσαι έξυπνος, μαθαίνεις
και καταλαβαίνεις γρήγορα και
εύκολα.

✓ Όταν κάνεις τον έξυπνο, δεν
είσαι στ' αλήθεια έξυπνος αλλά
προσπαθείς να εντυπωσιάσεις
κάποιον. ● βλάκας

◇ Όταν κάποιος είναι έξυπνος,
έχει εξυπνάδα. 🎵 έ-ξυ-πνος

έξω επίρρημα

☑ Όταν είσαι έξω από κάτι, δεν
είσαι μέσα σ' αυτό. ✍ Ο Κώστας
πέταξε τη μπάλα έξω από το
γήπεδο.

- έξω ----- εξωγήινος

✓ Όταν είσαι έξω, δεν είσαι στο σπίτι σου.

✓ Όταν είσαι έξω, είσαι σε ξένη χώρα. ✍ Ο θείος Τάκης σπούδασε τουριστικές επιχειρήσεις έξω, στο Λονδίνο. ● μέσα

◇ εξώπορτα, εξωτερικός, εξωτερικό 🎵 έ-ξω

μέσα - έξω

εξωγήινος [ο], **εξωγήινη** [η] ουσιαστικό (εξωγήινοι, εξωγήινες)

☑ Οι εξωγήινοι είναι πρόσωπα που δε ζουν στη γη αλλά σε άλλους πλανήτες. ✍ Ο κύριος

εξωγήινος ----- εξωτερικό

Γιάννης και ο Κώστας βλέπουν συχνά μαζί ταινίες με εξωγήινους. έξω ε-ξω-γή-ι-νος

εξώπορτα [η] ουσιαστικό
(εξώπορτες)

 Η εξώπορτα είναι η πόρτα που οδηγεί έξω από ένα κτίριο ή διαμέρισμα. Ο Κώστας άκουσε το κουδούνι και έτρεξε ν' ανοίξει την εξώπορτα. έξω ε-ξώ-πορ-τα

εξωτερικό [το] ουσιαστικό

 Όταν ζεις στο εξωτερικό, ζεις μακριά από την πατρίδα σου. Ο θείος Τάκης σπούδασε τουριστικές επιχειρήσεις στο εξωτε-

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εξωτερικό ----- εξωτερικός

ρικό, στο Λονδίνο. ● εσωτερικό

◇ έξω 🎵 ε-ξω-τε-ρι-κό

εξωτερικός, εξωτερική, εξωτε-ρικό επίθετο (εξωτερικοί, εξω-τερικές, εξωτερικά)

☑ Ο κύριος Γιάννης έβαψε την **εξωτερική** σκάλα του σπιτιού, δηλαδή τη σκάλα που είναι έξω από το σπίτι.

✓ Η Αλίκη βάζει το γουόκμαν στις **εξωτερικές** τσέπες της φόρμας της, όταν τρέχει. Το βάζει δηλαδή στις τσέπες που εί-ναι προς τα έξω.

✓ **Εξωτερικές** ειδήσεις είναι αυ-τές που δεν έχουν να κάνουν με την πατρίδα σου αλλά με άλλες

εξωτερικός ----- εξώφυλλο

χώρες. ● εσωτερικός ◇ έξω

♪ ε-ξω-τε-ρι-κός

εξωτικός, εξωτική εξωτικό
επίθετο

(εξωτικοί, εξωτικές, εξωτικά)

☑ Ο ανανάς και η μπανάνα είναι
εξωτικά φρούτα. Έρχονται από
μακρινές χώρες. ♫ ε-ξω-τι-κός

εξώφυλλο [το] ουσιαστικό
(εξώφυλλα)

☑ Τα εξώφυλλα είναι τα
εξωτερικά φύλλα των βι-
βλίων, των τετραδίων και
των περιοδικών.

♪ ε-ξώ-φυλ-λο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επάγγελμα-----επαναλαμβάνω

επάγγελμα [το] ουσιαστικό
(επαγγέλματα)

☑ Το επάγγελμα είναι η δουλειά που κάνει κάποιος για να κερδίζει χρήματα στη ζωή του.

✍ Η κυρία Μαργαρίτα κάνει το **επάγγελμα** της δημοσιογράφου, ενώ ο κύριος Γιάννης το **επάγγελμα** του αρχιτέκτονα.

○ δουλειά 🎵 ε-πάγ-γελ-μα

επαναλαμβάνω, επαναλαμβάνομαι ρήμα (επανέλαβα, θα επαναλάβω)

☑ Όταν επαναλαμβάνεις κάτι, λες ή κάνεις πάλι το ίδιο πράγμα. ✍ Η θεία του κυρίου Μιχάλη **επαναλαμβάνει** συνέχεια αυτά

επαναλαμβάνω ----- επαρχία

που ακούει στην τηλεόραση.

○ ξαναλέω Ο γυμναστής είπε στην Αλίκη να επαναλάβει την άσκηση οκτώ φορές. Η Αλίκη έκανε πέντε επαναλήψεις και σταμάτησε. ○ ξανακάνω

◇ Όλο επαναλήψεις είναι η τηλεόραση, είπε ο Κώστας. Αυτές τις εκπομπές τις έχει ξαναδείξει.

🎵 ε-πα-να-λαμ-βά-νω

επανάληψη [η] ουσιαστικό
(επαναλήψεις) → επαναλαμβάνω

επάνω επίρρημα → πάνω

επαρχία [η] ουσιαστικό

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επαρχία ----- επείγων

(επαρχίες)

☑ Κάθε νομός της Ελλάδας χωρίζεται σε μικρότερα μέρη, τις επαρχίες.

✓ Στην Ελλάδα λέμε ότι μένουμε στην επαρχία, όταν δε μένουμε στην Αθήνα. ◇ Όταν κάποιος

δε μένει στην Αθήνα είναι επαρχιώτης. ○ πρωτευουσιάνος

◇ Όταν ένας δρόμος είναι επαρχιακός είναι στην επαρχία

♪ ε-παρ-χί-α

επείγων, επείγουσα, επείγον
επίθετο (επείγοντες, επείγουσες, επείγοντα)

☑ Όταν κάτι είναι επείγον, τότε δεν μπορεί να περιμένει, πρέπει

επείγων ----- επεισόδιο

να γίνει αμέσως. «Πρέπει να πάω να βρω τη Ροζαλία» είπε ο Κώστας. «Είναι επείγον». Όταν κάτι είναι επείγον, τότε γίνεται επειγόντως. ε-πεί-γων

επεισόδιο [το] ουσιαστικό
(επεισόδια)

 Η Αλίκη είδε το πρώτο επεισόδιο του νέου σίριαλ. Είδε το πρώτο μέρος του σίριαλ. Θ' ακολουθήσουν άλλα μέρη με τους ίδιους πρωταγωνιστές.

 Μετά τον αγώνα μπάσκετ έγιναν επεισόδια μεταξύ των ομάδων. Έγιναν ξαφνικά κάποιες πράξεις βίας που κράτησαν λίγη ή πολλή ώρα.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επεισόδιο ----- επιγραφή

🎵 ε-ΠΕΙ-ΣΟ-ΔΙ-Ο

επιβάτης [ο], [η] ουσιαστικό
(επιβάτες)

☑️ **Επιβάτες** είναι αυτοί που ταξιδεύουν με αυτοκίνητο, λεωφορείο, τρένο, πλοίο ή αεροπλάνο.

🎵 ε-ΠΙ-ΒΑ-ΤΗΣ

- Για τις γυναίκες λέμε και επιβάτισσα και επιβάτιδα.

επιγραφή [η] ουσιαστικό
(επιγραφές)

☑️ **Η επιγραφή** είναι ένα κείμενο γραμμένο ή χαραγμένο σ' ένα κομμάτι ξύλο, μέταλλο ή πλαστικό. Οι επιγραφές σου δίνουν πληροφορίες για κάτι. 🖋️ «Στο

επιγραφή ----- επιδέξιος

δρόμο μας έχει πολλά καταστήματα με φωτεινές επιγραφές»
είπε η Αθηνά στην Ελένη.

○ ταμπέλα, πινακίδα

♪ ε-πι-γρα-φή 'η πόλη'

επιδέξιος, επιδέξια, επιδέξιο
επίθετο (επιδέξιοι, επιδέξιες,
επιδέξια)

☑ Όταν είσαι επιδέξιος, ξέρεις να κάνεις κάτι καλά, με το σωστό τρόπο. Η Αθηνά ξέρει να φτιάχνει μόνη της κολιέ με χάντρες. Είναι πολύ επιδέξια.

○ ικανός ● αδέξιος

◇ Όταν είσαι επιδέξιος, τότε κάνεις κάτι επιδέξια, με επιδεξιότητα. ♪ ε-πι-δέ-ξι-ος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επίδεσμος ----- επιδημία

επίδεσμος [ο] ουσιαστικό
(επίδεσμοι)

✓ Ο επίδεσμος είναι ένα μακρύ κομμάτι ύφασμα που προστατεύει μία πληγή, ένα τραύμα.

✍ Ο Κώστας έβαλε έναν επίδεσμο στο τραυματισμένο γόνατό του.

🎵 ε-πί-δε-σμος

επιδημία [η] ουσιαστικό
(επιδημίες)

✓ Επιδημία έχουμε όταν πολλοί άνθρωποι αρρωσταίνουν μαζί από την ίδια αρρώστια.

✍ Για να γλιτώσει τις επιδημίες γρίπης η θεία του κυρίου Μιχάλη

επιδημία ----- επίθετο

κάνει εμβόλιο κάθε Σεπτέμβρη.

🎵 ε-πι-δη-μί-α

επίθεση [η] ουσιαστικό
(επιθέσεις)

☑ Όταν κάνεις επίθεση σε κάποιον ή σε κάτι, ορμάς πάνω του και μπορεί να τον χτυπήσεις. ✍ Ο κύριος Δημήτρης δέχτηκε μία επίθεση από το σκύλο του κυρίου Μιχάλη. ● άμυνα

◇ Όταν κάποιος δεν είναι φιλικός ή κάνει επιθέσεις σε κάποιον, τότε είναι επιθετικός.

🎵 ε-πί-θε-ση

επίθετο [το] ουσιαστικό (επίθετα)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επίθετο ----- επιθεωρητής

 Επίθετο είναι το όνομα που έχουν τα μέλη της οικογένειάς σου. «Πες μας δυνατά πρώτα τ' όνομά σου και μετά το **επίθετό**» σου» είπε η δασκάλα στην Αθηνά. «Αθηνά Παπαδοπούλου» απάντησε εκείνη.

● επώνυμο ε-πί-θε-το

επιθεωρητής [ο], **επιθεωρήτρια**, [η] ουσιαστικό
(επιθεωρητές, επιθεωρήτριες)

 Ο **επιθεωρητής** είναι αυτός που εξετάζει προσεκτικά τη δουλειά των άλλων. Την επιθεωρεί.

 Ο κύριος Γιάννης θυμήθηκε τον **επιθεωρητή** που ερχόταν στο σχολείο, όταν εκείνος ήταν

επιθεωρώ ----- επιθυμώ

μαθητής. επιθεωρώ

 ε-πι-θε-ω-ρη-τής

επιθεωρώ, επιθεωρούμαι ρήμα
(επιθεώρησα, θα επιθεωρήσω)
→ επιθεωρητής

επιθυμία [η] ουσιαστικό
(επιθυμίες) → επιθυμώ

επιθυμώ ρήμα (επιθύμησα, θα επιθυμήσω)

 Όταν επιθυμείς κάτι ή να γίνει κάτι, το θέλεις πολύ κι εύχεσαι να συμβεί.

 «Θέλω να γίνω καλά και να βγω έξω» είπε η Αθηνά. «Έχω επιθυμήσει να κάνω βόλτα με το

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επιθυμώ ----- επικίνδυνος

ποδήλατο». ✓ Όταν επιθυμείς κάποιον, θέλεις πολύ να τον δεις. ✎ Η γιαγιά έχει επιθυμήσει το εγγόνι της, τον Ίγκλι, και περιμένει να έρθουν τα Χριστούγεννα για να τον δει. ○ θέλω, εύχομαι, λαχταρώ ◇ Όταν επιθυμείς κάτι, τότε αυτό είναι η επιθυμία σου. 🎵 ε-πι-θυ-μώ

επικίνδυνος, επικίνδυνη, επικίνδυνο επίθετο (επικίνδυνοι, επικίνδυνες, επικίνδυνα)

☑ Όταν κάτι είναι επικίνδυνο, μπορεί να μας κάνει κακό ή να γίνει η αιτία για κάποιο ατύχημα. ✎ «Ο δρόμος είναι επικίνδυνος. Έχει πολλές λακκούβες.

επικίνδυνος -----επικοινωνώ

Πρόσεχε Αθηνά!» της φώναξε η Ελένη. **κίνδυνος, κινδυνεύω**
 ε-πι-κίν-δυ-νος

επικοινωνία [η] ουσιαστικό,
(επικοινωνίες) → επικοινωνώ

επικοινωνώ ρήμα (επικοινωνή-
σα, θα επικοινωνήσω)

 Επικοινωνούμε με κάποιον,
όταν μιλάμε μαζί του ή του γρά-
φουμε κάτι. **Η Αθηνά επικοι-
νωνεί** συχνά με την ξαδέρφη
της, τη Βίκυ, στη Γαλλία. Μιλούν

Μέσα στο όνομά μου μπορείς να
βρεις τη λέξη κίνδυνος. Τι είμαι;

.....

- ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩ-----ΕΠΙΜΕΝΩ

πολύ στο τηλέφωνο. Έχουν συ-
χνή επικοινωνία.

✓ Τα δύο δωμάτια του Κώστα και
της Αθηνάς επικοινωνούν μεταξύ
τους με μία πόρτα. Μπορείς να
πας από το ένα στο άλλο δωμά-
τιο. **◇ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

🎵 Ε-ΤΠΙ-ΚΟΙ-ΝΩ-ΝΩ

ΕΠΙΜΕΝΩ ρήμα (επέμεινα, θα
επιμείνω)

☑ Όταν επιμένουμε, λέμε ή
ζητάμε πολλές φορές το ίδιο
πράγμα, γιατί είναι σημαντικό.

✍ Η Αθηνά επιμένει να έρθει
στην εκδρομή αλλά ο κύριος
Γιάννης δεν την αφήνει, γιατί
είναι άρρωστη. Ο Κώστας πάλι

επιμένω ----- επίπεδος

επιμένει ότι δεν πρέπει να λείψει κανείς από την εκδρομή.

🎵 ε-πι-μέ-νω

επίπεδο [το] ουσιαστικό
(επίπεδα)

☑ «Θα κάνουμε βουτιά και θα φτάσουμε λίγα μέτρα κάτω από το **επίπεδο** της θάλασσας» είπε η Αθηνά στην Ελένη. Κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

✓ Δεν έχουν όλοι οι μαθητές το ίδιο **επίπεδο**. Άλλοι μαθητές είναι καλύτεροι κι άλλοι χειρότεροι.

◇ **επίπεδος** 🎵 ε-πί-πε-δο

επίπεδος, επίπεδη, επίπεδο
επίθετο (επίπεδοι, επίπεδες,

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επίπεδος ----- έπιπλο

επίπεδα)

☑ Όταν κάτι είναι **επίπεδο**, δεν έχει λακκούβες ούτε ανηφόρα ούτε κατηφόρα.

✍ «Να φτιάξουμε το παζλ πάνω σε κάτι **επίπεδο**, όπως το πάτωμα ή το τραπέζι» είπε ο Κώστας.

○ ίσιος, ομαλός ● ανώμαλος

◇ **επίπεδο** 🎵 ε-πί-πε-δος

επιπλέω ρήμα (επέπλευσα, θα επιπλεύσω) → νούφαρο

έπιπλο [το] ουσιαστικό (έπιπλα)

☑ Στο σπίτι της Αθηνάς έχουν πολλά ωραία **έπιπλα**.

Τα τραπέζια, οι καρέκλες, οι καναπέδες, τα κρεβάτια και οι ντου-

έπιπλο ----- επιπόλαιος

λάπες είναι όλα πολύ όμορφα.

🎵 έ-πι-πλο

**επιπόλαιος, επιπόλαιη, επιπό-
λαιο** επίθετο (επιπόλαιοι, επιπό-
λαιες, επιπόλαια)

☑ Όταν κάποιος είναι επιπόλαι-
ος, κάνει πράγματα βιαστικά
χωρίς να σκέφτεται πολύ.

✍ Ο Νίκος είναι επιπόλαιος. Κά-
νει συνέχεια λάθη, γιατί βιάζεται.
Πολλές πράξεις του είναι επιπό-
λαιες και χωρίς πολλή σκέψη.

○ απρόσεκτος ● προσεκτικός

◇ Συμπεριφέρεται επιπόλαια.

○ απρόσεκτα ● προσεκτικά

🎵 ε-πι-πό-λαιο-ος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επίσημος -----επίσημος

επίσημος, επίσημη, επίσημο
επίθετο (επίσημοι, επίσημες,
επίσημα)

☑ Κάθε φορά που ο κύριος Γιάννης έχει επαγγελματικό ραντεβού, φοράει το **επίσημο** κοστούμι του. Το καλό του κοστούμι.

● καθημερινός, ανεπίσημος
✓ (σαν ουσιαστικό) Στο γήπεδο υπάρχει η **κερκίδα** των **επισήμων**. Εκεί κάθονται οι **επίσημοι**, δηλαδή γνωστά και σημαντικά πρόσωπα, όπως ο πρωθυπουργός.

♪ ε-πί-ση-μος

επίσημο κοστούμι

επισκέπτης ----- επισκευάζω

επισκέπτης [ο], **επισκέπτρια** [η] ουσιαστικό (επισκέπτες, επισκέπτριες) → επισκέπτομαι

επισκέπτομαι ρήμα
(επισκέφτηκα, θα επισκεφτώ)
☒ Όταν επισκέπτεσαι κάποιον ή κάτι, πηγαίνεις και τον βλέπεις εκεί που είναι. Η **θεία του κυρίου Μιχάλη** **επισκέπτεται το γιατρό πολύ συχνά.** Όταν κάποιος γνωστός μάς **επισκέπτεται**, είναι ο **επισκέπτης** μας.

 ε-πι-σκέ-πτο-μαι

επισκευάζω ρήμα (επισκεύασα, θα επισκευάσω)

☒ Όταν **επισκευάζεις** κάτι που

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επισκευάζω ----- επίσκεψη

έχει σπάσει ή που δε δουλεύει καλά, το διορθώνεις για να μπορεί να δουλεύει καλά. Ο κύριος Μιχάλης επισκεύασε μόνος του το πλυντήριο που χάλασε.

○ διορθώνω Όταν επισκευάζεις κάτι, κάνεις επισκευή.

♪ ε-ΠΙ-σΚΕΥ-ά-ζω

επισκευή [η] ουσιαστικό
(επισκευές) → επισκευάζω

επίσκεψη [η] ουσιαστικό
(επισκέψεις)

 Όταν επισκέπτεσαι κάποιον,

επίσκεψη ----- επιστήμη

του κάνεις επίσκεψη. Η κυρία Μαργαρίτα αγόρασε λουλούδια και πήγε επίσκεψη στο σπίτι της Κατερίνας.

✓ Ο γιατρός κάνει επισκέψεις στα σπίτια των αρρώστων. Πηγαίνει στα σπίτια τους για να τους γιατρέψει.

✓ Επισκέψεις λέμε και αυτούς που μας επισκέπτονται, τους επισκέπτες.

 Η κυρία Μαργαρίτα έχει επισκέψεις. Ήρθαν ο θείος Τάκης και η θεία Έλλη από την Κρήτη.

◇ επισκέπτομαι, επισκέπτης

🎵 ε-πί-σκε-ψη

επιστήμη [η] ουσιαστικό

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επιστήμη -----επιστήμονας

(επιστήμες)

☑ Τα μαθηματικά, η φυσική, η χημεία και η ιατρική είναι **επιστήμες**. Οι επιστήμες μελετούν τα ζώα, τα φυτά και άλλα πράγματα, όπως τον ηλεκτρισμό, το φως και τον ήχο.

◇ **επιστήμονας, επιστημονικός**

♪ **ε-πι-στή-μη**

επιστήμονας [ο], [η] ουσιαστικό (επιστήμονες)

☑ Όταν κάποιος ασχολείται με μία επιστήμη, είναι επιστήμονας. Οι επιστήμονες σπουδάζουν πολλά χρόνια. ◇ Οι ιστορίες **επιστημονικής φαντασίας** φαντάζονται αυτό που θα γίνει στο μέλλον ή σε άλλους πλανήτες. **επιστήμη**

επιστήμονας ----- επιστρέφω

♪ ε-πι-στή-μο-νας
- Λέμε και η επιστημόνισσα.

επιστολή [η] ουσιαστικό
(επιστολές)

☑ **Επιστολή** είναι αυτό που γράφουμε και στέλνουμε σε κάποιον μέσα σ' έναν φάκελο.

✍ **Ο κύριος Γιάννης έστειλε μία επιστολή στο δήμαρχο για να διαμαρτυρηθεί για τους κακούς δρόμους της γειτονιάς του.**

○ γράμμα

♪ ε-πι-στο-λή

επιστρέφω, επιστρέφομαι
ρήμα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επιστρέφω -----επιστροφή

(επέστρεψα, θα επιστρέψω)

☑ Όταν επιστρέφεις σ' ένα μέρος, πηγαίνεις ξανά στο ίδιο μέρος. ✍ Ο θεός Τάκης θα επιστρέψει στο σπίτι αργά το βράδυ. Είχε πάει ταξίδι.

○ γυρίζω, ξαναγυρίζω, γυρνώ

✓ Όταν επιστρέφεις κάτι σε κάποιον, δίνεις πάλι πίσω κάτι που είχες πάρει. ✍ «Μπορείς να μου επιστρέψεις το στιλό που σου δάνεισα;» είπε ο Κώστας στο Νίκο. ○ ξαναδίνω ◇ Όταν περιμένω την επιστροφή κάποιου, περιμένω τότε θα επιστρέψει.

🎵 ε-πι-στρέ-φω

επιστροφή [η] ουσιαστικό

επιστροφή ----- επιτρέπω

(επιστροφές) → επιστρέφω

**επιτραπέζιος, επιτραπέζια, επι-
τραπέζιο** επίθετο (επιτραπέζιοι,
επιτραπέζιες, επιτραπέζια)

☑ Η κυρία Μαργαρίτα αγόρασε
στην Αθηνά ένα επιτραπέζιο παι-
χνίδι, δηλαδή ένα παιχνίδι που
παίζεται πάνω στο τραπέζι.

◇ **τραπέζι** 🎵 ε-πι-τρα-πέ-ζι-ος

επιτρέπω ρήμα (επέτρεψα, θα
επιτρέψω)

☑ «Μπορώ να βγω από την τάξη
για να πω λίγο νερό; Μου επι-
τρέπετε να πάω έξω για πέντε
λεπτά;» ρώτησε η Αθηνά τη δα-
σκάλα της. ○ αφήνω ●

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επιτρέπω ----- επιτυχία

● απαγορεύω 🎵 ε-πι-τρέ-πω

επιτυχημένος, επιτυχημένη,
επιτυχημένο μετοχή (επιτυχη-
μένοι, επιτυχημένες, επιτυχη-
μένα) → επιτυχία

επιτυχία [η] ουσιαστικό
(επιτυχίες)

☑ Όταν καταφέρνεις να κάνεις
αυτό που θέλεις, έχεις επιτυχία.

✍ Η ομάδα του Κώστα κατάφερε
να πάρει το πρωτάθλημα. Ήταν
μεγάλη **επιτυχία**.

✓ Το έργο ήταν μεγάλη **επιτυχία**.
Άρεσε σε πολλούς. ● **αποτυχία**

✓ Η Αλίκη αγόρασε ένα δίσκο με
τις **επιτυχίες** της χρονιάς. Με τα

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ----- ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

τραγούδια που αρέσουν σε πολλούς. ○ χιτ ◇ Αυτός που έχει επιτυχία, είναι επιτυχημένος.

♪ ε-πι-τυ-χί-α

Δες πετυχαίνω

επιφάνεια [η] ουσιαστικό
(επιφάνειες)

☑ Η επιφάνεια ενός πράγματος είναι η εξωτερική μεριά του, η μεριά του που φαίνεται.

✍ Όταν βράζει το νερό, υπάρχουν φουσκάλες που σκάνε στην επιφάνειά του.

☑ Όταν μετράω την επιφάνεια ενός διαμερίσματος, μετράω την έκτασή του.

● βάθος ♫ ε-πι-φά-νει-α

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επιχειρηματίας ----- επόμενος

επιχειρηματίας [ο], [η]

ουσιαστικό (επιχειρηματίες) → επιχείρηση

επιχείρηση [η] ουσιαστικό (επιχειρήσεις)

✓ Η επιχείρηση είναι ένα μέρος όπου δουλεύουν πολλοί άνθρωποι. Τα καταστήματα και τα εργοστάσια είναι επιχειρήσεις.

◇ **Επιχειρηματίας** είναι αυτός που έχει μία δική του επιχείρηση. 🎵 ε-πι-χεί-ρη-ση

επόμενος, επόμενη, επόμενο
επίθετο (επόμενοι, επόμενες, επόμενα)

✓ Ο θείος Τάκης θα έρθει στην

επόμενος ----- εποχή

Αθήνα από τη Θεσσαλονίκη με το επόμενο τρένο. Είναι το τρένο που θα έρθει αμέσως μετά.

● προηγούμενος

♪ ε-πό-με-νος

εποχή [η] ουσιαστικό (εποχές)

☑ Ο χρόνος έχει τέσσερις εποχές: την άνοιξη, το καλοκαίρι, το φθινόπωρο και το χειμώνα.

✍ «Ποια είναι η κατάλληλη εποχή για κυνήγι;» ρώτησε ο Κώστας το θείο Αλέκο.

✓ «Την εποχή που πήγαινα σχολείο ζούσα στην επαρχία» είπε ο κύριος Αλέκος.

○ καιρός ♪ ε-πο-χή

✍ 'οι εποχές-οι μήνες-οι μέρες'

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- Οι εποχές – οι μήνες – οι μέρες

Οι 4 εποχές του χρόνου το καλοκαίρι το φθινόπωρο

ο χειμώνας η άνοιξη

Οι εποχές – οι μήνες – οι μέρες

Οι 12 μήνες Οι 7 μέρες
του χρόνου της εβδομάδας

Ιανουάριος

Φεβρουάριος

Μάρτιος

Απρίλιος

Μάιος

Ιούνιος

Ιούλιος

Αύγουστος

Σεπτέμβριος

Οκτώβριος

Νοέμβριος

Δεκέμβριος

Δευτέρα

Τρίτη

Τετάρτη

Πέμπτη

Παρασκευή

Σάββατο

Κυριακή

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- επώνυμο ----- εργαλείο

επώνυμο [το] ουσιαστικό
(επώνυμα)

✓ Επώνυμο είναι το όνομα που έχουν τα μέλη της οικογένειάς σου. «Θέλω να μου πείτε το όνομα και το επώνυμό σας» είπε ο αστυνομικός στον κύριο Δημήτρη. ○ επίθετο ε-πώ-νυ-μο

εργάζομαι ρήμα (εργάστηκα, θα εργαστώ) → εργασία

εργαζόμενος [ο], **εργαζόμενη** [η] ουσιαστικό (εργαζόμενοι, εργαζόμενες) → εργασία

εργαλείο [το] ουσιαστικό
(εργαλεία)

εργαλείο-----εργασία

☑ **Εργαλεία** είναι τα πράγματα που μας είναι χρήσιμα για να φτιάξουμε ή να διορθώσουμε κάτι. Το σφυρί, το κατσαβίδι και το πριόνι είναι εργαλεία.

🎵 ερ-γα-λεί-ο ✍ 'τα εργαλεία'

εργασία [η] ουσιαστικό
(εργασίες)

☑ **Εργασία** είναι η δουλειά που κάνουμε για να κερδίσουμε χρήματα. ✍ Ο πατέρας του Κώστα κερδίζει αρκετά χρήματα από την **εργασία** του.

✓ **Εργασία** είναι αυτό που πρέπει να κάνουμε μέσα στη μέρα ή μέσα σε λίγες μέρες. ✍ Η Αλίκη έχει να κάνει μία **εργασία** στην ι-

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εργασία ----- εργαστήριο

στορία για τον Παρθενώνα. Η κυρία Μαργαρίτα εργάζεται αρκετές ώρες κάθε μέρα σε μία γνωστή εφημερίδα.

 δουλεύω Είναι εργαζόμενη στην εφημερίδα. Αγαπά τη δουλειά της κι εργάζεται αρκετές ώρες, είναι εργατική. εργάτης, έργο ερ-γα-σί-α

εργαστήριο [το] ουσιαστικό (εργαστήρια)

 Το εργαστήριο είναι ένα μέρος με εργαλεία ή άλλα πράγματα που χρειάζονται για να γίνει μία εργασία.

 Ο ξάδελφος του Νίκου σπουδάζει χημικός στην Αγγλία και

εργαστήριο -----εργάτης

δουλεύει κάθε μέρα στο εργα-
στήριο του πανεπιστημίου.

◇ εργασία, έργο

♪ ερ-γα-στή-ρι-ο

εργάτης [ο], εργάτρια [η]
ουσιαστικό (εργάτες, εργάτριες)

☑ Εργάτης είναι κάποιος που
εργάζεται με τα χέρια του.

✎ Η θεία του κυρίου Μιχά-
λη ήταν εργάτρια σ' ένα
εργοστάσιο παιχνιδιών.

◇ εργασία, εργάζομαι, έργο

♪ ερ-γά-της

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

εργατικός, εργατική, εργατικό
επίθετο (εργατικοί, εργατικές,
εργατικά) → εργασία

έργο [το] ουσιαστικό (έργα)

☑ Έργο είναι κάτι που έχουμε
φτιάξει ή η δουλειά που πρέπει
να κάνουμε. ✍ «Οι πίνακες αυ-
τοί είναι έργα της Κατερίνας»
είπε ο θείος Σταμάτης. «Το έργο
του καλλιτέχνη είναι δύσκολο».

✓ Έργο είναι μία ταινία στην τη-
λεόραση ή το σινεμά ή μία πα-
ράσταση στο θέατρο.

✍ Η θεία Κατερίνα είδε ένα
ωραίο έργο στο σινεμά. ◇ Οι
καλλιτέχνες φτιάχνουν έργα τέ-
χνης. Ένας πίνακας, ένα γλυπτό

- εργοστασιάρχης -- εργοστάσιο

κι ένα σχέδιο είναι έργα τέχνης.
εργασία, εργοστάσιο 🎵 έρ-γο

εργοστασιάρχης [ο], [η] (εργο-
στασιάρχες) → εργοστάσιο

εργοστάσιο [το] ουσιαστικό
(εργοστάσια)

☑ Το εργοστάσιο είναι ένα κτί-
ριο όπου δουλεύουν πολλοί αν-
θρωποι σε μηχανές και φτιά-
χνουν αυτοκίνητα, τρόφιμα ή
άλλα πράγματα.

✍ Ο θεός του Νίκου δουλεύει
στη Γερμανία σ' ένα εργοστάσιο
αυτοκινήτων. **◇ Εργοστασιάρ-
χης** είναι αυτός που έχει δικό
του εργοστάσιο.

εργοστάσιο -----ερείπιο

έργο, εργάτης, εργασία

🎵 ερ-γο-στά-σι-ο

ερείπιο [το] ουσιαστικό (ερείπια)

☑ Όταν ένα σπίτι γκρεμίζεται, μένουν τα ερείπιά του. ✍ Τα παιδιά έπαιζαν στα ερείπια του σπιτιού που έπεσε από το σεισμό. 🎵 ε-ρεί-τι-ο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ερημιά ----- έρημος

ερημιά [η] ουσιαστικό (ερημιές)

☑ Στο δάσος είχε ερημιά. Δεν υπήρχε κανένας.

Η Κοκκινοσκουφίτσα φοβόταν να προχωρήσει. «Τι κάνεις μόνη σου σ' αυτή την ερημιά;» τη ρώτησε ο κακός λύκος. ♦ **έρημος**

🎵 ε-ρη-μιά

έρημος [η] ουσιαστικό (έρημοι)

☑ Η έρημος είναι ένα μέρος με άμμο όπου δεν υπάρχει νερό και δε φυτρώνει σχεδόν τίποτα.

♦ **ερημιά** 🎵 έ-ρη-μος

έρημος ----- έρχομαι

έρημος, έρημη, έρημο επίθετο
(έρημοι, έρημες, έρημα)

☑ Σ' ένα έρημο μέρος δεν υπάρχει κανένας. ✍ Η θεία Έλλη χάθηκε χθες βράδυ στην Αθήνα. Οι δρόμοι ήταν έρημοι κι άρχισε να φοβάται.

◇ **ερημιά** 🎵 έ-ρη-μος

ερπετό [το] ουσιαστικό (ερπετά)

☑ Τα ερπετά είναι ζώα που έχουν μακρύ σώμα σκεπασμένο με λέπια κι έρπουν, δηλαδή σέρνονται με την κοιλιά. Τα φίδια και οι κροκόδειλοι είναι ερπετά.

🎵 ερ-πε-τό

έρχομαι ρήμα (ήρθα, θα έρθω)

- έρχομαι -----ερωτεύομαι

☑ Ο θείος Τάκης ήρθε χθες στην Αθήνα από το Παρίσι. Ήρθε αργά το βράδυ. ● φεύγω

✓ «Έρχεται βροχή. Σε λίγο θα βρέξει» είπε ο Κώστας.

✓ «Μαμά, το παντελόνι μου έρχεται κοντό. Ψήλωσα!» είπε ο Κώστας. 🎵 έρ-χο-μαι

έρωτας [ο] ουσιαστικό (έρωτες)
→ ερωτεύομαι

ερωτεύομαι ρήμα

(ερωτεύτηκα, θα ερωτευτώ)

☑ Η Χιονάτη και ο πρίγκιπας είναι ερωτευμένοι. Ερωτεύτηκαν ο ένας τον άλλο. Ο έρωτάς τους είναι δυνατός.

ερώτηση ----- εσωτερικό

♪ ε-ρω-τεύ-ο-μια

ερώτηση [η] ουσιαστικό
(ερωτήσεις) → ρωτώ

εσώρουχο [το] ουσιαστικό
(εσώρουχα)

✓ Τα εσώρουχα είναι τα ρούχα που φοράμε κάτω από τ' άλλα ρούχα. Τα σλιπ και τα φανελάκια είναι εσώρουχα. ♦ **ρούχο**

♪ ε-σώ-ρου-χο

εσωτερικό [το] ουσιαστικό

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- εσωτερικό ----- εσωτερικός

(εσωτερικά)

☑ Το εσωτερικό είναι η χώρα που ζεις. ✍ Ο θείος Τάκης ταξιδεύει στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. ● εξωτερικό

✓ «Στο εσωτερικό του διαμερίσματός μας υπάρχουν τέσσερα δωμάτια, ενώ έξω από αυτό υπάρχει μία βεράντα» είπε η Αθηνά. Μέσα στο διαμέρισμα υπάρχουν τέσσερα δωμάτια.

◇ εσωτερικός 🎵 ε-σω-τε-ρι-κό

εσωτερικός, εσωτερική, εσωτερικό επίθετο (εσωτερικοί, εσωτερικές, εσωτερικά)

☑ Ο πατέρας του Κώστα βάζει το πορτοφόλι του στην εσωτερική

εσωτερικός-----εταιρεία

τσέπη του παλτού του, δηλαδή στην τσέπη που είναι από τη μεσα μεριά του παλτού.

✓ Οι εσωτερικές ειδήσεις είναι αυτές που έχουν να κάνουν με τη χώρα μας κι όχι με άλλες χώρες. ● εξωτερικός

🎵 ε-σω-τε-ρι-κός

εταιρεία [η] ουσιαστικό
(εταιρείες)

☑️ Εταιρεία είναι μία επιχείρηση, δηλαδή ένα μέρος όπου δουλεύουν πολλοί άνθρωποι. ✍️ Η φίλη της κυρίας Μαργαρίτας δουλεύει σε μία διαφημιστική εταιρεία. ○ επιχείρηση

🎵 ε-ται-ρεί-α

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ετήσιος -----ετοιμάζω

ετήσιος, ετήσια, ετήσιο επίθετο
(ετήσιοι, ετήσιες, ετήσια) →
έτος

ΕΤΙΚΕΤΑ [η] ουσιαστικό (ΕΤΙΚΕΤΕΣ)

☑ Η Αθηνά κόλλησε μία **ΕΤΙΚΕΤΑ**
στο τετράδιό της. Πάνω
στην ετικέτα έγραψε το
όνομα και την τάξη της.

🎵 ε-ΤΙ-ΚΕ-ΤΑ

ΕΤΟΙΜΑΖΩ, ΕΤΟΙΜΑΖΟΜΑΙ ρήμα
(ετοίμασα, θα ετοιμάσω)

☑ Η μαμά ετοίμασε το φαγητό
για την οικογένεια. Έκανε όλα
αυτά που χρειάζονταν για να εί-
ναι έτοιμο το φαγητό.

✓ Ο γυμναστής ετοίμασε την ο-

ετοιμάζω -----ετοιμασία

μάδα για τους αγώνες. Είπε και δίδαξε στους παίκτες αυτά που χρειάζονταν για να είναι έτοιμοι.

✓ Η κυρία Μαργαρίτα ετοιμαζόταν από καιρό για το ταξίδι της στο Παρίσι. Έκανε πράγματα που έπρεπε να γίνουν για το ταξίδι. ✓ Ενώ ο Κώστας ετοιμαζόταν να φύγει, χτύπησε το τηλέφωνο. Λίγο πριν φύγει ο Κώστας, χτύπησε το τηλέφωνο.

◇ Όταν ετοιμάζω κάτι, κάνω ετοιμασία ή ετοιμασίες. έτοιμος

♪ ε-τοι-μά-ζω

ετοιμασία [η] ουσιαστικό
(ετοιμασίες) → ετοιμάζω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- έτοιμος -----έτοιμος

έτοιμος, έτοιμη, έτοιμο επίθετο
(έτοιμοι, έτοιμες, έτοιμα)

☑ Όταν κάτι είναι **έτοιμο**, μπο-
ρούμε να το έχουμε ή να το χρη-
σιμοποιήσουμε αμέσως.

✍ «Ελάτε παιδιά, το φαγητό εί-
ναι **έτοιμο**» είπε η κυρία Μαργα-
ρίτα.

✓ Όταν κάποιος είναι **έτοιμος**
για κάτι ή για να κάνει κάτι, μπο-
ρεί ή θέλει να το κάνει αμέσως.

✍ Ο Κώστας και οι φίλοι του ή-
ταν **έτοιμοι** για την εκδρομή.

✓ Το **έτοιμο** φαγητό είναι φαγη-
τό που αγοράζουμε από κάποιο
κατάστημα.

◇ **ετοιμάζω** 🎵 έ-τοι-μος

έτος-----ευαίσθητος

έτος [το] ουσιαστικό (έτη)

✓ Έτος είναι οι 365 μέρες που κάνει η γη να γυρίσει γύρω από τον ήλιο. ○ χρόνος ◇ **Ετήσια** γιορτή είναι η γιορτή που γίνεται κάθε έτος. 🎵 έ-τος

ευαισθησία [η] ουσιαστικό (ευαισθησίες) → ευαίσθητος

ευαίσθητος, ευαίσθητη, ευαίσ-

Αν θέλεις να μάθεις τι έγινε με την εκδρομή του Κώστα ψάξε στις λέξεις απότομος, εκδρομή, επιμένω, κακοκαιρία, ακυρώνω, πρόγραμμα, σέβομαι

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ευαίσθητος ----- ευγένεια

θητο επίθετο (ευαίσθητοι, ευαίσθητες, ευαίσθητα)

☑ Όταν κάποιος είναι ευαίσθητος, συγκινείται εύκολα κι ενδιαφέρεται για τους άλλους. ✍

Η θεία Έλλη είναι πολύ ευαίσθητη. Λυπάται πολύ, όταν βλέπει κάποιον να κλαίει. ● αναίσθητος

✓ Όταν κάτι είναι ευαίσθητο, παθαίνει εύκολα κάτι.

✍ Τα δόντια της θείας του κυρίου Μιχάλη είναι πολύ ευαίσθητα στο κρύο νερό, πονάνε. ◇ Όταν κάποιος είναι ευαίσθητος, έχει ευαισθησία. 🎵 ευ-αί-σθη-τος

ευγένεια [η] ουσιαστικό (ευγένειες) → ευγενικός

ευγενικός ----- ευκαιρία

ευγενικός, ευγενική, ευγενικό
επίθετο (ευγενικοί, ευγενικές,
ευγενικά)

☑ Όταν κάποιος είναι ευγενικός, φέρεται καλά στους ανθρώπους, δε μαλώνει εύκολα μαζί τους, δεν τους κάνει κακό. Οι πράξεις του είναι ευγενικές.

✍ «Τι ευγενικό παιδί που είναι ο Ίγκλι! Μου έδωσε τη θέση του στο λεωφορείο» είπε η κυρία Μαργαρίτα. ● αγενής ◇ Όταν κάποιος είναι ευγενικός, έχει ευγένεια. ● αγένεια Φέρεται ευγενικά. 🎵 ευ-γε-νι-κός

ευκαιρία [η] ουσιαστικό
(ευκαιρίες)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ευκαιρία ----- ευκολία

☑ Όταν έχεις ευκαιρία να κάνεις κάτι, τότε μπορείς να το κάνεις, υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για να το κάνεις.

✍ Την Πέμπτη το σχολείο ήταν κλειστό κι έτσι ο Κώστας είχε την ευκαιρία να παίξει όλη τη μέρα ποδόσφαιρο.

✓ Ευκαιρία είναι κάτι που μπορούμε ν' αγοράσουμε πολύ φτηνά.

✍ «Αυτό το παλτό είναι ευκαιρία. Θα το αγοράσω», είπε η θεία Κατερίνα. 🎵 ευ-και-ρί-α

ευκολία [η] ουσιαστικό (ευκολίες) → εύκολος

εύκολος ----- ευρώ

εύκολος, εύκολη, εύκολο
επίθετο (εύκολοι, εύκολες,
εύκολα)

☑ Όταν κάτι είναι εύκολο, δε
χρειάζεται να προσπαθήσεις ή
να κουραστείς πολύ γι' αυτό.

✍ Η ερώτηση της δασκάλας ήταν
πολύ εύκολη. Η Αθηνά απάντησε
αμέσως. ♦ Όταν κάτι γίνεται
χωρίς προσπάθεια, γίνεται εύ-
κολα, με ευκολία. ● δύσκολος

🎵 εύ-κο-λος

ευρώ [το] ουσιαστικό

☑ Το ευρώ είναι το νόμισμα
πολλών χωρών της Ευρώπης,
όπως της Ελλάδας, της Ιταλίας,
της Γαλλίας και της Γερμανίας.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ευρώ -----ευτυχισμένος

Το ευρώ χρησιμοποιείται από τον Ιανουάριο του 2002.

♪ ευ-ρώ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

ευτυχία [η] ουσιαστικό →
ευτυχισμένος

ευτυχισμένος, ευτυχισμένη, ευτυχισμένο μετοχή (ευτυχισμένοι, ευτυχισμένες, ευτυχισμένα)

☑ Όταν είσαι ευτυχισμένος, νιώθεις ωραία, γιατί έχει συμβεί κάτι καλό ή γιατί όλα γίνονται όπως τα θέλεις. ✍ «Τι ευτυχι-

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ---- ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΜΑΙ

σμένη που είμαι στο σπίτι σας!»
είπε η Χιονάτη στους επτά να-
νους. Όταν είσαι ευτυχισμέ-
νος, νιώθεις ευτυχία.

 χαρούμενος δυστυχισμένος

 ΕΥ-ΤΥ-ΧΙ-ΣΜΕ-ΝΟΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΜΑΙ ρήμα (ευχαρι-
στήθηκα, θα ευχαριστηθώ)

 Όταν ευχαριστιέσαι με κάτι ή
είσαι ευχαριστημένος με κάτι,
νιώθεις ωραία, γιατί έχει γίνει
κάτι καλό ή κάνεις κάτι που σου
αρέσει.

 Η Αθηνά ευχαριστήθηκε πολύ
με τα νέα. Είχε βρεθεί η Ροζαλία.

 χαίρομαι, ικανοποιούμαι

 λυπάμαι, στενοχωριέμαι

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ευχαριστιέμαι ----- ευχάριστος

◇ Ήταν ευχαριστημένη.

● λυπημένη, στενοχωρημένη,
δυσανεστημένη **ευχάριστος**

♪ ευ-χα-ρι-στιέ-μαι

**ευχάριστος, ευχάριστη, ευχά-
ριστο** επίθετο (ευχάριστοι, ευ-
χάριστες, ευχάριστα)

☑ Όταν κάτι είναι ευχάριστο,
μας δίνει χαρά. ✍ Σήμερα ο
Κώστας είχε ευχάριστα νέα. Η ο-
μάδα του νίκησε. ● δυσάρεστος

◇ **ευχαριστώ, ευχαριστιέμαι**

♪ ευ-χά-ρι-στος

- Είμαι το αντίθετο του
δυσάρεστος. Τι είμαι;

.....

ευχαριστώ ----- ευχή

ευχαριστώ ρήμα (ευχαρίστησα, θα ευχαριστήσω)

☑ Όταν ευχαριστείς κάποιον, του λες ότι χαίρεσαι που σου έκανε κάτι καλό. ✍ Η Αθηνά ευχαρίστησε το Νίκο για το δώρο που της έδωσε.

✓ Όταν κάτι σ' ευχαριστεί, σε κάνει να νιώθεις καλά.

✍ «Μ' ευχαριστεί να βλέπω αστυνομικά έργα στην τηλεόραση» είπε ο κύριος Δημήτρης.

● δυσανεστώ ✧ ευχάριστος, ευχαριστιέμαι 🎵 ευ-χα-ρι-στώ

ευχή [η] ουσιαστικό (ευχές)

☑ Όταν κάνεις μία ευχή, λες κάτι που θέλεις πολύ να γίνει.

- ευχή-----εφεύρεση

 Η Αθηνά έκανε μία ευχή.
 Ευχήθηκε να βρεθεί η Ροζα-
 λία. ευ-χή

εύχομαι ρήμα (ευχήθηκα, θα
 ευχηθώ) → ευχή

εφεύρεση [η] ουσιαστικό
 (εφευρέσεις)

 Όταν κάνω μία εφεύρεση,
 φτιάχνω για πρώτη φορά κάτι
 που δεν υπήρχε πριν.

 «Το τηλέφωνο είναι εφεύρε-
 ση του Γκράχαμ Μπελ» είπε η
 δασκάλα.

 Εφευρέτης είναι αυτός που
 κάνει εφευρέσεις.

 ε-φεύ-ρε-ση

εφευρέτης ----- εφημερίδα

εφευρέτης [ο], **εφευρέτρια** [η]
ουσιαστικό (εφευρέτες, εφευ-
ρέτριες) → εφεύρεση

έφηβος [ο], **έφηβη** [η]
ουσιαστικό (έφηβοι, έφηβες)
☑ Έφηβος είναι κάποιος μεταξύ
12 και 18 χρονών. 🎵 έ-φη-βος

εφημερίδα [η] ουσιαστικό
(εφημερίδες)
☑ Στην εφημερίδα διαβάζουμε
κάθε μέρα τι συμβαίνει στον κό-
σμο. ✍ Η κυρία Μαργαρίτα εί-
ναι δημοσιογράφος
και κάθε μέρα δια-
βάζει πολλές εφημερίδες για τη
δουλειά της.

- εφημερίδα----- εχθρός

🎵 ε-φη-με-ρί-δα

εφιάλτης [ο] ουσιαστικό
(εφιάλτες)

☑ Εφιάλτης είναι ένα κακό όνειρο.

✍ Χθες η Αθηνά έβλεπε εφιάλτες και ξύπνησε τρομαγμένη.

🎵 ε-φι-άλ-της

εχθρικός, εχθρική, εχθρικό
επίθετο (εχθρικοί, εχθρικές, εχθρικά) → εχθρός

εχθρός [ο], [η] ουσιαστικό
(εχθροί)

☑ Ο κύριος Δημήτρης δεν είχε

εχθρούς. Δεν υπήρχαν άνθρωποι που ήθελαν να του κάνουν κακό.

✓ Στον πόλεμο εχθροί είναι αυτοί που πολεμούν εναντίον μας.

● φίλος ♦ Όταν κάτι είναι εχθρικό, έρχεται από τον εχθρό μας, δεν είναι φιλικό.

♪ ε-χθρός

Αν θέλεις να μάθεις τι έγινε με τη Ροζαλία που χάθηκε, ψάξε μέσα στο λεξικό τις λέξεις αναστατώνω, ανησυχώ, εξαφανίζομαι, βρίσκω, καταφεύγω, κουλουριάζω, κουνώ, χαίρομαι, χοροπηδώ

Ζ ζ

ζαβολιά [η] ουσιαστικό
(ζαβολιές)

☑ «Δεν παίζω άλλο μαζί σου, Νίκο» είπε η Αθηνά. «Κάνεις συνέχεια ζαβολιές». Προσπαθείς να με ξεγελάσεις χωρίς ν' ακολουθείς τους κανόνες του παιχνιδιού.

◊ Όταν κάποιος κάνει ζαβολιές, είναι ζαβολιάρης.

🎵 ζα-βο-λιά

ζαβολιάρης, ζαβολιάρα, ζαβολιάρικο επίθετο

α ζαβολιάρης ----- ζαλάδα

β

γ

δ

ε

ζ

η

θ

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

τ

υ

φ

χ

ψ

ω

(ζαβολιάρηδες, ζαβολιάρες,
ζαβολιάρικα) → ζαβολιά

ζακέτα [η] ουσιαστικό (ζακέτες)

☑ Η Αθηνά κούμπωσε τη ζακέτα
της και βγήκε έξω να παίξει.

🎵 ζα-κέ-τα

ζαλάδα [η] ουσιαστικό
(ζαλάδες)

☑ Η δασκάλα της Αθηνάς υποφέ-
ρει από ζαλάδες. Ζαλίζεται συχ-
νά. ♦ ζάλη, ζαλίζομαι

🎵 ζα-λά-δα

ζάλη [η] ουσιαστικό

☑ Η Αθηνά ανέβηκε πολύ ψηλά και την έπιασε ζάλη. Ζαλίστηκε. Ένιωσε πως έχασε την ισορροπία της. **♦ ζαλάδα, ζαλίζομαι**

🎵 ζά-λη

ζαλίζω, ζαλίζομαι ρήμα (ζάλισα, θα ζαλίσω)

☑ Όταν κάτι σε ζαλίζει, σε κάνει να μη νιώθεις καλά.

✍ «Θεία, μιλάς πολλή ώρα και με ζάλισες» είπε ο κύριος Μιχάλης.

✓ Όταν ζαλίζεσαι, δε νιώθεις καλά και νομίζεις ότι κοντεύεις να πέσεις κάτω. ✍ Η Αθηνά ζαλίστηκε στο ταξίδι, επειδή είχε

ζαλίζω ----- **ζάπιγκ**

κακό καιρό και το πλοίο_κουνιό-
ταν πάνω κάτω. ◇ **ζαλάδα, ζάλη**
♪ **ζα-λί-ζω**

ζαμπόν [το] ουσιαστικό
☑ Το ζαμπόν είναι χοιρινό κρέ-
ας που το κόβουμε σε λεπτές
φέτες και το τρώμε συνήθως
κρύο. ♪ **ζα-μπόν**
- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει
ούτε στον ενικό
ούτε στον
πληθυντικό αριθμό.

ζάπιγκ [το] ουσιαστικό
☑ Όταν βλέπεις τηλεόραση και
κάνεις ζάπιγκ, αλλάζεις συνέ-
χεια κανάλια με το τηλεκοντρόλ.

♪ ζά-πιγκ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

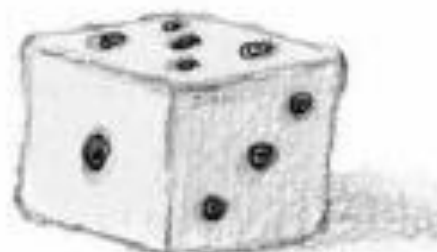
ζάρα [η] ουσιαστικό (ζάρες) → ζαρώνω

ζάρι [το] ουσιαστικό (ζάρια)

✓ Η Αθηνά έριξε τα ζάρια.

Είναι μικροί κύβοι που έχουν από 1 μέχρι 6 τελείες σε κάθε πλευρά τους. Πολλά παιχνίδια παίζονται με ζάρια. Ένα από αυτά είναι το τάβλι.

♪ ζά-ρι

ζαρώνω-----ζάχαρη

ζαρώνω ρήμα (ζάρωσα, θα ζαρώσω)

✓ Όταν κάτι ζαρώνει, τσαλακώνεται, δε φαίνεται σιδερωμένο ή τεντωμένο.

✍ «Πώς ζάρωσε έτσι η φούστα σου, Μαργαρίτα; Έχει πολλές ζάρες. Σιδέρωσέ την, πριν βγεις έξω» είπε η θεία Έλλη.

✓ Όταν ζαρώνεις, μαζεύεσαι σε μία γωνιά και πιάνεις λιγότερο χώρο, επειδή νιώθεις φόβο, ντροπή ή κρύο. ✍ Ο Κώστας

είδε τη ζημιά που έκανε και ζάρωσε από ντροπή. **♦ ζάρα**

🎵 ζα-ρώ-νω

ζάχαρη [η] ουσιαστικό

ζάχαρη -----ζαχαροπλάστης

(ζάχαρες)

✓ Η ζάχαρη δίνει γλυκιά κι ευχάριστη γεύση σ' αυτά που τρώμε και πίνουμε.

✎ Η κυρία Μαργαρίτα πάντα βάζει λίγη ζά-χαρη στον καφέ της.

◇ ζαχαροπλάστης, ζαχαροπλαστείο 🎵 ζά-χα-ρη

ζαχαροπλαστείο [το]

ουσιαστικό (ζαχαροπλαστεία) → ζαχαροπλάστης

ζαχαροπλάστης [ο], **ζαχαροπλάστισσα** [η] ουσιαστικό (ζαχαροπλάστες, ζαχαροπλάστισσες)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζαχαροπλάστης ----- ζέβρα

☑ Ο ζαχαροπλάστης φτιάχνει και πουλάει γλυκά.

Το κατάστημα του ζαχαροπλάστη το λέμε ζαχαροπλαστείο.

◇ ζάχαρη

♪ ζα-χα-ρο-πλά-στης

Μέσα στο όνομά μου μπορείς να βρεις τη λέξη ζάχαρη. Τι είμαι;

.....

ζέβρα [η] ουσιαστικό (ζέβρες)

☑ Η ζέβρα είναι ένα ζώο που μοιάζει με άλογο κι έχει άσπρες και μαύρες ρίγες στο σώμα του.

♪ ζέ-βρα ✍ 'τα ζώα'

ζελέ [το] ουσιαστικό

☑ Το ζελέ είναι ένα γλυκό που το φτιάχνουμε με χυμό φρούτων.

✓ Η Αλίκη βάζει ζελέ στα μαλλιά της για να μη χαλάει το χτένισμά της. 🎵 ζε-λέ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

ζεματίζω και **ζεματώ/ ζεματάω, ζεματίζομαι/ ζεματιέμαι**
ρήμα (ζεμάτισα, θα ζεματίσω)

☑ Όταν κάτι σε ζεματίζει, σε καίει.

✍ Την ώρα που η κυρία Μαργαρίτα τηγάνιζε ψάρια, πετάχτηκε

ζεματίζω ----- ζεσταίνω

λάδι από το τηγάνι και της_ζεμά-
τισε το χέρι.

✓ Όταν κάτι ζεματάει, είναι πο-
λύ ζεστό. ✎ «Κώστα, μην μπεις
στη μπανιέρα ακόμα. Το νερό
ζεματάει!» ○ καίω

✓ Όταν ζεματάς, είσαι πάρα πο-
λύ ζεστός από τον πυρετό.

◇ Όταν κάτι είναι ζεματιστό,
είναι πολύ ζεστό. 🎵 ζε-μα-τί-ζω

ζεματιστός, ζεματιστή, ζεμα-
τιστό επίθετο (ζεματιστοί, ζεμα-
τιστές, ζεματιστά) → ζεματίζω

ζεσταίνω, ζεσταίνομαι ρήμα
(ζέστανά, θα ζεστάνω)

ζεσταίνω ----- ζέστη

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

✓ Όταν ζεσταίνεις κάτι, το κάνεις ζεστό. ✎ Η κυρία Μαργαρίτα ζέστανε το φαγητό στο φούρνο.

✓ Όταν ζεσταίνεσαι, νιώθεις ζέστη. ○ θερμαίνω ● κρυώνω, ψυχραίνω ◇ ζεστός, ζέστη
🎵 ζε-σταί-νω

ζέστη [η] ουσιαστικό (ζέστες)

✓ Στο σπίτι των επτά νάνων έκανε ζέστη, γιατί έκαιγαν ξύλα στο τζάκι. Το σπίτι ήταν ζεστό και στη Χιονάτη άρεσε να κάθεται στο τζάκι και να ζεσταίνεται.

● κρύο, ψύχρα ◇ ζεστός, ζε-σταίνω 🎵 ζέ-στη

ζεστός -----ζευγάρι

ζεστός, ζεστή, ζεστό επίθετο
(ζεστοί, ζεστές, ζεστά)

☑ «Πρόσεχε, Κώστα! Η σούπα είναι ζεστή. Θα καείς!» είπε η κυρία Μαργαρίτα. ○ θερμός, καυτός● κρύος, ψυχρός

◇ **ζέστη, ζεσταίνω**

♪ **ζε-στός**

ζευγάρι [το] ουσιαστικό
(ζευγάρια)

☑ **Ζευγάρι** είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που αγαπιούνται.

✍ **Πάνω από το διαμέρισμα του κυρίου Γιάννη μένει ένα ζευγάρι.**

ζευγάρι -----ζηλεύω

✓ **Ζευγάρι** είναι δύο πράγματα που ταιριάζουν και το ένα συμπληρώνει το άλλο.

 Ο κύριος Γιάννης αγόρασε ένα ζευγάρι γυαλιά ηλίου για την Αθηνά κι ένα ζευγάρι παπούτσια για τον Κώστα.

 ζευ-γά-ρι

ζηλεύω ρήμα (ζήλεψα, θα ζηλέψω)

☑ Όταν ζηλεύεις, θέλεις να έχεις αυτό που έχει κάποιος άλλος.

 Η κακιά βασίλισσα ζηλεύει τη Χιονάτη, γιατί είναι όμορφη. Ζηλεύει την ομορφιά της.

◇ Όταν ζηλεύεις, νιώθεις **ζήλια**, είσαι **ζηλιάρης**. ζη-λεύ-ω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζήλια -----ζητιανεύω

ζήλια [η] ουσιαστικό (ζήλιες) → ζηλεύω

ζηλιάρης, ζηλιάρα, ζηλιάρικο
επίθετο (ζηλιάρηδες, ζηλιάρες,
ζηλιάρικα) ζηλεύω

ζημιά [η] ουσιαστικό (ζημιές)
☒ Όταν κάνεις ζημιά, χαλάς ή
σπας κάτι. Όλο ζημιές είναι
σήμερα ο Κώστας. Έσπασε ένα
ποτήρι κι ένα πιάτο. ζη-μιά

ζητιανεύω ρήμα (ζητιάνεψα,
θα ζητιανέψω)

☒ Καθώς περπατούσε στο πεζο-
δρόμιο, η Αθηνά είδε στη γωνία

ζητιανεύω ----- ζητώ

μία γιαγιά να ζητιανεύει. Παρακαλούσε τους άλλους να τη λυπηθούν και να της δώσουν χρήματα. Ο ζητιάνος είναι αυτός που ζητιανεύει. ζη-τια-νεύ-ω

ζητιάνος [ο], **ζητιάνα** [η]
ουσιαστικό (ζητιάνοι, ζητιάνες)
→ ζητιανεύω

ζητώ και **ζητάω**, **ζητιέμαι** / **ζητούμαι** ρήμα (ζήτησα, θα ζητήσω)

 Όταν ζητάς κάτι, λες αυτό που θέλεις να έχεις. Για τα γενέθλιά του ο Κώστας ζήτησε από τον κύριο Γιάννη ένα παιχνίδι με κάστρα και ιππότες.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζητώ ----- ζητώ

✓ Η αστυνομία ζητά αυτόν που έκλεψε χρήματα από το μαγαζί του κυρίου Δημήτρη. Τον ψάχνει.

○ αναζητώ

✓ Όταν ζητάς από κάποιον να κάνει κάτι, τότε του λες τι θέλεις να κάνει.

 Η δασκάλα ζήτησε από την Αθηνά να ζωγραφίσει ένα τετράγωνο στον πίνακα. ζη-τώ

Αν θέλεις να μάθεις τι έγινε με το μαγαζί του κυρίου Δημήτρη, ψάξε μέσα στο λεξικό τις λέξεις

δικαστήριο, δικηγόρος, θηρίο, καημένος, πιάνω, τμήμα, φυλακή

ζήτω -----ζιζάνιο

ζήτω επιφώνημα

✓ Λέμε ζήτω, όταν είμαστε ενθουσιασμένοι με κάτι.

✍ «**Ζήτω!** Κέρδισε η ομάδα μας!» φώναξε ο Κώστας.

🎵 ζή-τω

ζιγκ ζαγκ επίρρημα

✓ Η αστραπή κάνει ζιγκ ζαγκ στον ουρανό. Σχηματίζει γωνίες δεξιά κι αριστερά.

🎵 ζιγκ-ζαγκ

Ένας δρόμος που κάνει ζιγκ ζαγκ.

ζιζάνιο [το] ουσιαστικό (ζιζάνια)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζιζάνιο -----ζούγκλα

☑ Το ζιζάνιο είναι χόρτο που φυτρώνει μόνο του ανάμεσα σ' άλλα φυτά και τα εμποδίζει να μεγαλώσουν. ✍ Ο κύριος Αλέκος καθάριζε όλο το απόγευμα τον κήπο από τα ζιζάνια.

✓ Ζιζάνιο λέμε κι ένα ζωηρό παιδί που κάνει αταξίες.

🎵 ζι-ζά-νι-ο

ζόρι [το] ουσιαστικό (ζόρια)

☑ Όταν κάνεις κάτι με το ζόρι, το κάνεις, επειδή σ' αναγκάζει κάποιος να το κάνεις χωρίς να το θέλεις. 🎵 ζό-ρι

ζούγκλα [η] ουσιαστικό (ζούγκλες)

ζούγκλα ----- ζουλώ

✓ Η ζούγκλα είναι ένα πολύ ζεστό και υγρό δάσος με πυκνά ψηλά χόρτα. Στη ζούγκλα ζουν πολλά άγρια ζώα. 🎵 ζού-γκλα

ζουζούνι [το] ουσιαστικό
(ζουζούνια)

✓ Το ζουζούνι είναι ένα μικρό έντομο. ◇ Όταν το ζουζούνι πετάει, κάνει ένα δικό του θόρυβο. Ζουζουνίζει. 🎵 ζου-ζού-νι

ζουζουνίζω ρήμα (ζουζούνισα, θα ζουζουνίσω) → ζουζούνι

ζουλώ και **ζουλάω, ζουλιέμαι**
ρήμα (ζούληξα, θα ζουλήξω)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζουλώ ----- ζουμί

✓ Όταν ζουλάς κάτι, το πατάς δυνατά με τα χέρια σου.

✍ «Σταμάτα να ζουλάς την οδοντόκρεμα, Κώστα!

Θα πεταχτεί
όλη έξω»
είπε η Αθηνά.

🎵 ζου-λώ

ζουμί [το] ουσιαστικό (ζουμιά)

✓ Όταν στύβουμε φρούτα ή βράζουμε λαχανικά, παίρνουμε το ζουμί τους. ○ χυμός

✓ Όταν βράζουμε κρέας, παίρνουμε το ζουμί του. ○ ζωμός

◇ Όταν τα φρούτα είναι ζουμερά, έχουν πολύ ζουμί. 🎵 ζου-μί

ζυγαριά ----- ζυγίζω

ζυγαριά [η] ουσιαστικό
(ζυγαριές)

✓ Με τη ζυγαριά μετράμε πόσο βαρύ είναι κάτι. ✎ Ο Κώστας ανέβηκε στη ζυγαριά για να δει πόσα κιλά είναι.

🎵 ζυ-γα-ριά

ζυγίζω ρήμα (ζύγισα, θα ζυγίσω)

✓ Όταν ζυγίζεις κάτι, μετράς πόσο βαρύ είναι. ✎ Ο μανάβης ζύγισε τα κεράσια στη ζυγαριά για να δει πόσα κιλά είναι.

✓ Ο Κώστας ζυγίζει 40 κιλά. Είναι 40 κιλά. 🎵 ζυ-γί-ζω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζυμάρι ----- ζυμώνω

ζυμάρι [το] ουσιαστικό
(ζυμάρια)

✓ Το ζυμάρι είναι αλεύρι ανακατεμένο με νερό. Με το ζυμάρι φτιάχνουμε το ψωμί.

◇ Τα μακαρόνια και το κριθαράκι είναι ζυμαρικά. 🎵 ζυ-μά-ρι

ζυμαρικό [το] ουσιαστικό
(ζυμαρικά) → ζυμάρι

ζυμώνω, ζυμώνομαι ρήμα
(ζύμωσα, θα ζυμώσω)

✓ Όταν ζυμώνεις, ανακατεύεις αλεύρι, νερό και μαγιά για να γίνει ζυμάρι. ✍

Η κυρία Μαργαρίτα ζύμωσε κουλουράκια και τα έβαλε στο φούρνο να ψηθούν.

ζω-----ζωγραφιά

🎵 ζυ-μώ-νω

ζω ρήμα (έζησα, θα ζήσω)

☑️ Ο πρίγκιπας έτρεξε δίπλα στη Χιονάτη, την είδε και φώναξε:

«**Ζ**ει ακόμα! Αναπνέει, χτυπάει η καρδιά της, είναι στη **ζωή**, είναι **ζωντανή!**». ● πεθαίνω

✓ Η γιαγιά του Νίκου έζησε 96 χρόνια. Η ζωή της κράτησε 96 χρόνια.

✓ Η οικογένεια του Κώστα και της Αθηνάς **ζει** στην Αθήνα. **Μέ-**
νει στην Αθήνα. 🎵 **ζω**

ζωγραφιά [η] ουσιαστικό
(ζωγραφιές)

☑️ Η **ζωγραφιά** είναι μία εικόνα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ζωγραφιά----- ζωγραφική

που φτιάχνει κάποιος με χρώματα. Η Αθηνά έκανε μία ζωγραφιά με νερομπογιές. εικόνα, πίνακας, σχέδιο Η θεία Κατερίνα είναι ζωγράφος. Η δουλειά της είναι να ζωγραφίζει. Για να μάθει να ζωγραφίζει, σπούδασε ζωγραφική.

 ζω-γρα-φιά

ζωγραφίζω ρήμα (ζωγράφισα, θα ζωγραφίσω) → ζωγραφιά

ζωγραφική [η] ουσιαστικό → ζωγραφιά

ζωγράφος -----ζωηρός

ζωγράφος [ο], [η] ουσιαστικό»
(ζωγράφοι)→ ζωγραφιά

ζωή [η] ουσιαστικό (ζωές)

✓ Ο πρίγκιπας είπε στη Χιονάτη:
«Θέλω να ζήσω όλη μου τη ζωή
μαζί σου. Θα ζήσουμε μαζί μέχρι
να μας χωρίσει ο θάνατος».

◇ **ζωντανός, ζω, ζωηρός**

♪ ζω-ή

ζωηρός, ζωηρή, ζωηρό επίθετο
(ζωηροί, ζωηρές, ζωηρά)

✓ «Αυτό το παιδί είναι ζωηρό»
είπε η δασκάλα. Κάνει αταξίες,
δεν είναι φρόνιμο.

✓ Ο Κώστας προχωρούσε με ζω-
ηρό βήμα. Δεν ήθελε ν' αργήσει.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

α ζωηρός ----- ζωντανός

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

Με γρήγορο βήμα.

✓ Το κόκκινο είναι ζωηρό χρώμα.
Είναι έντονο και φωτεινό χρώμα. ζω-η-ρός

ζώνη [η] ουσιαστικό (ζώνες)

☑ Ο κύριος Γιάννης έβαλε τη ζώνη του για να μην του πέσει το παντελόνι.

◇ Η ζώνη ασφαλείας είναι μία ζώνη που φοράμε μέσα στο αυτοκίνητο ή στο αεροπλάνο. Μας προστατεύει να μη χτυπήσουμε.

 ζώ-νη 'τα ρούχα'

ζωντανός, ζωντανή, ζωντανό
επίθετο (ζωντανοί, ζωντανές, ζωντανά) → ζωή

ζώο [το] ουσιαστικό (ζώα)

 Ζώο είναι κάτι που ζει και κινείται αλλά δεν είναι φυτό ούτε άνθρωπος. Τα πουλιά, τα ψάρια, οι σκύλοι και οι ελέφαντες είναι ζώα. Ο σκύλος και η γάτα είναι κατοικίδια ζώα. Το λιοντάρι και η τίγρη είναι άγρια ζώα.

 ζώ-ο 'τα ζώα'

ελάφι

αετός

αρκούδα

πελαργός

κότσυφας

παγόνι

κύκνος

λύκος

αλεπού

τα ζώα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ηθοποιός ----- ηλεκτρικός--

Η η

ηθοποιός [ο], [η] ουσιαστικό
(ηθοποιοί)

☑ **Ηθοποιός** είναι κάποιος που
παίζει έναν ρόλο στο θέατρο, την
τηλεόραση ή το σινεμά.

🎵 η-θο-ποι-ός

ηλεκτρικός, ηλεκτρική,
ηλεκτρικό επίθετο (ηλεκτρικοί,
ηλεκτρικές, ηλεκτρικά) →
ηλεκτρισμός

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

α - Ηλεκτρισμός----ηλεκτρολόγος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ηλεκτρισμός [ο] ουσιαστικό»

☑ Ο ηλεκτρισμός έρχεται μέσα από καλώδια. Μας επιτρέπει να έχουμε φως, να ζεσταινόμαστε και κάνει τα μηχανήματα να δουλεύουν.

◇ Οι ηλεκτρικές μηχανές δουλεύουν με ηλεκτρισμό.

Ο ηλεκτρολόγος ξέρει να διορθώνει τις ηλεκτρικές συσκευές. Όποιος πιάνει γυμνά ή χαλασμένα καλώδια με βρεγμένα χέρια μπορεί να πάθει ηλεκτροπληξία και να πεθάνει.

🎵 η-λε-κτρι-σμός

ηλεκτρολόγος [ο] ουσιαστικό
(ηλεκτρολόγοι)→ ηλεκτρισμός

ηλεκτροπληξία-----ηλίθιος---

ηλεκτροπληξία [η] ουσιαστικό
→ ηλεκτρισμός

ηλίθιος, ηλίθια, ηλίθιο επίθετο
(ηλίθιοι, ηλίθιες, ηλίθια)

☑ «Είσαι ηλίθια, Αθηνά. Σου μιλάω τόσην ώρα και δεν κατάλαβες τίποτε απ' όσα σου είπα!» παραπονέθηκε ο Κώστας.

○ βλάκας, ανόητος ● έξυπνος

◇ Όταν κάποιος είναι ηλίθιος, λέει ή κάνει ηλιθιότητες. Η ηλιθιότητά του μας νευριάζει.

○ βλακεία, ανοησία

● εξυπνάδα 🎵 η-λί-θι-ος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

α - ηλιθιότητα ----- ηλιοθεραπεία

β

γ

δ

ε

ζ

η

θ

ι

κ

λ

μ

ν

ξ

ο

π

ρ

σ

τ

υ

φ

χ

ψ

ω

ηλιθιότητα [η] ουσιαστικό
(ηλιθιότητες) → ηλίθιος

ηλικία [η] ουσιαστικό (ηλικίες)

✓ Η ηλικία ενός ανθρώπου είναι
τα χρόνια που πέρασαν από
τότε που γεννήθηκε.

◇ Όταν κάποιος είναι ηλικιωμέ-
νος, έχει ζήσει πολλά χρόνια κι
είναι γέρος. 🎵 η-λι-κί-α

ηλικιωμένος, ηλικιωμένη,
ηλικιωμένο επίθετο
(ηλικιωμένοι, ηλικιωμένες,
ηλικιωμένα) → ηλικία

ηλιοθεραπεία [η] ουσιαστικό
(ηλιοθεραπείες) → ήλιος

ηλιόλουστος-----ήλιος---

ηλιόλουστος, ηλιόλουστη,
ηλιόλουστο επίθετο (ηλιόλου-
στοι, ηλιόλουστες, ηλιόλουστα)
→ ήλιος

ήλιος [ο] ουσιαστικό (ήλιοι)

☑ Ο ήλιος είναι το αστέρι που
μας ζεσταίνει και φωτίζει τη γη.

✓ Ήλιος είναι και το φως του
ήλιου. ✍ «Δεν κάθομαι πολύ
στον ήλιο» είπε η Αλίκη. «Δε
θέλω να μαυρίσω». ✓ Όταν έχει
ήλιο, έχει καλό καιρό.

◇ Μία μέρα που έχει ήλιο είναι
ηλιόλουστη. Όταν καθόμαστε
στο φως του ήλιου για να μαυρί-
σουμε, κάνουμε ηλιοθεραπεία.

🎵 ή-λιος ✍ ‘ο καιρός’

Δες έρημος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

-ημέρα-----ημερομηνία

ημέρα [η] ουσιαστικό (ημέρες)
→ μέρα

ημερολόγιο [το] ουσιαστικό
(ημερολόγια)

☑ Στο ημερολόγιο βλέπεις τους μήνες, τις βδομάδες και τις μέρες του χρόνου.

🎵 η-με-ρο-λό-γι-ο

ημερομηνία [η] ουσιαστικό
(ημερομηνίες)

☑ Για να γιορτάσεις τα γενέθλια ενός φίλου,

ημερομηνία-----ήπειρος----

πρέπει να ξέρεις την
ημερομηνία που γεννήθηκε.
Πρέπει να ξέρεις τη μέρα, τον
μήνα και τη χρονιά που γεννή-
θηκε. 🎵 η-με-ρο-μη-νί-α

ήμερος, ήμερη, ήμερο επίθετο
(ήμεροι, ήμερες, ήμερα)
☑ Ένα ήμερο ζώο ζει κοντά
στους ανθρώπους. Δε ζει μόνο
του στο δάσος. ✓ Τα ήμερα
φυτά τα καλλιεργούν οι άνθρω-
ποι. Δε φυτρώνουν μόνα τους
στα λιβάδια και στα δάση.
● άγριος 🎵 ή-με-ρος

ήπειρος [η] ουσιαστικό (ήπειροι)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ήπειρος ----- ήρεμος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

☑ Η Γη χωρίζεται σε 6 μεγάλα κομμάτια που λέγονται ήπειροι. Είναι η Ευρώπη, η Ασία, η Αμερική, η Αφρική, η Αυστραλία και η Ανταρκτική. Ανάμεσα στις ηπείρους υπάρχουν ωκεανοί.

🎵 ή-πει-ρος

ηρεμία [η] ουσιαστικό
→ ήρεμος

ήρεμος, ήρεμη, ήρεμο επίθετο
(ήρεμοι, ήρεμες, ήρεμα)

☑ Μία ήρεμη θάλασσα δεν έχει κύματα, δεν είναι ταραγμένη.

✓ Ένας ήρεμος άνθρωπος δεν είναι θυμωμένος και δεν ανησυχεί για κάτι.

ήρεμος-----ήρωας---

 Ο Κώστας είδε τα σκυλιά αλά δε φοβήθηκε. Έμεινε ήρεμος

○ ήσυχος ● ταραγμένος

◇ Όταν είσαι ήρεμος, έχεις ηρεμία. Ηρεμείς. Όταν κάνεις κάτι ήρεμα, το κάνεις χωρίς να είσαι θυμωμένος. ή-ρε-μος

ηρεμώ ρήμα (ηρέμησα, θα ηρεμήσω) → ήρεμος

ήρωας [ο], **ηρωίδα** [η] ουσιαστικό (ήρωες, ηρωίδες)

 Έρωας είναι αυτός που έχει κάνει κάτι πολύ καλό και θαρραλέο και τον θαυμάζουμε γι' αυτό.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ήρωας-----ήσυχος

✓ Ο ήρωας μίας ιστορίας είναι το βασικό πρόσωπο της ιστορίας. Σ' αυτόν συμβαίνουν όλες οι περιπέτειες. Ο Κώστας βλέπει συχνά κινούμενα σχέδια. Ο Ποπάι είναι ο αγαπημένος του ήρωας. πρωταγωνιστής
ή-ρω-ας

ησυχία [η] ουσιαστικό → ήσυχος

ήσυχος, ήσυχη, ήσυχο επίθετο
(ήσυχοι, ήσυχες, ήσυχα)

☑ Ένα ήσυχο μέρος δεν έχει θόρυβο. Ο θεός Αλέκος μένει σ' ένα ήσυχο χωριό. Εκεί έχει πολλή ησυχία.

ήσυχος-----ήττα---

✓ Όταν είσαι ήσυχος, δεν κάνεις θόρυβο. «Κάτσε ήσυχη Αθηνά» είπε ο Κώστας. «Δε θέλω ν' ακούγεται τίποτα. Κάνε ησυχία». ● ανήσυχος ✓ «Άσε με ήσυχο» είπε ο Κώστας στην Αθηνά που πείραζε τα μαλλιά του. «Μη μ' ενοχλείς! Θέλω ησυχία». ησυχία
 ή-συ-χος

ήττα [η] ουσιαστικό (ήττες)
 «Ο αγώνας τελείωσε με ήττα της ομάδας μας» είπε ο Κώστας. Η ομάδα μας έχασε τον αγώνα, δεν κέρδισε. ● νίκη
 ήτ-τα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- ηφαίστειο ----- ηχογραφώ

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ηφαίστειο [το] ουσιαστικό
(ηφαίστεια)

☑ Τα ηφαίστεια είναι βουνά που έχουν μία τρύπα στην κορυφή τους, τον κρατήρα. Από τον κρατήρα βγαίνουν καπνοί και λάβα που έρχονται από το κέντρο της γης.

🎵 η-φαί-στει-ο

ηχογραφώ, ηχογραφούμαι ρήμα
(ηχογράφησα, θα ηχογραφήσω)

☑ Όταν ηχογραφείς, γράφεις ήχους ή μουσική σ' ένα σιντί ή

ηχογραφώ-----ήχος--

μία κασέτα για να τ' ακούς όποτε θέλεις.

 Η Αλίκη ηχογράφησε το τραγούδι που της άρεσε.

◇ ήχος

♪ η-χο-γρα-φώ

ήχος [ο] ουσιαστικό (ήχοι)

☑ Ήχος είναι καθετί που ακούμε. Όλοι οι θόρυβοι, όλες οι νότες της μουσικής, όλες οι λέξεις που λέμε είναι ήχοι.

◇ ηχογραφώ

♪ ή-χος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

Θ θ

θάβω, θάβομαι ρήμα (έθαψα, θα θάψω)

✓ Ο σκύλος του κυρίου Μιχάλη έθαψε τα κόκαλα. Τα έβαλε μέσα στη γη και τα σκέπασε με χώμα. Όταν όμως τελείωσε το **θάψιμο** κι έφυγε, ήρθε μία γάτα και τα ξέθαψε. Τα έβγαλε από το χώμα.

✓ Όταν **θάβουμε** έναν νεκρό, τον βάζουμε μέσα στη γη, σ' έναν **τάφο**, αφού πρώτα τον βάλουμε

θάβω-----θάλασσα--

σ' ένα φέρετρο. ♦ **θάψιμο**

♪ θά-βω

θάλαμος [ο] ουσιαστικό
(θάλαμοι)

☑ Ο θάλαμος είναι ένα μεγάλο δωμάτιο όπου μένουν πολλοί άνθρωποι. Τα νοσοκομεία είναι μέρη που έχουν πολλούς θαλάμους. ♦ Ο τηλεφωνικός **θάλαμος** είναι ένα μικρό κλειστό μέρος που έχει τηλέφωνο. Εκεί μπορεί να πάει όποιος θέλει να τηλεφωνήσει. ♫ θά-λα-μος

θάλασσα [η] ουσιαστικό
(θάλασσες)

☑ Η θάλασσα είναι μία μεγάλη

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θάλασσα ----- θαλασσινός

έκταση με αλμυρό νερό. Κάθε καλοκαίρι πηγαίνουμε στη θάλασσα για μπάνιο.

◊ Το θαλασσινό νερό έχει πολύ αλάτι. (σαν ουσιαστικό) Τα χταπόδια, τα μύδια και οι γαρίδες είναι θαλασσινά. Θαλάσσιος

♪ θά-λασ-σα

θαλασσινός, θαλασσινή,
θαλασσινό επίθετο (θαλασσινοί,
θαλασσινές, θαλασσινά) →
θάλασσα

η θάλασσα

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θάμνος-----θαμπός

θάμνος [ο] ουσιαστικό (θάμνοι)

☑ Ο θάμνος μοιάζει με μικρό δέντρο με πολλά κλαδιά αλλά χωρίς κορμό.

♪ θά-μνος

θαμπός, θαμπή, θαμπό επίθετο (θαμποί, θαμπές, θαμπά)

☑ Τα τζάμια είναι **θαμπά** από τον ατμό. Ο Κώστας δεν μπορεί να δει καλά μέσα από αυτά.

✓ Η φωτογραφία είναι **θαμπή**. Δεν φαίνεται καθαρά τι δείχνει.

○ θολός ● καθαρός

◇ **θαμπώνω**

♪ θα-μπός

θαμπώνω-----θάνατος--

θαμπώνω, **θαμπώνομαι** ρήμα
(θάμπωσα, θα θαμπώσω)

☑ Τα τζάμια θάμπωσαν από τη ζέστη. Έγιναν θαμπά.

✓ Ο πρίγκιπας θαμπώθηκε από την ομορφιά της Χιονάτης.

Εντυπωσιάστηκε από την ομορφιά της. ♦ **θαμπός**

🎵 θα-μπώ-νω

θάνατος [ο] ουσιαστικό
(θάνατοι)

☑ Η κακιά βασίλισσα ζήτησε από τον κυνηγό να σκοτώσει τη Χιονάτη. Θέλει να μη ζει πια η Χιονάτη. Θέλει τον θάνατό της.

● ζωή ♦ **πεθαίνω, νεκρός**

🎵 θά-να-τος

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θαρραλέος----- θαύμα

θαρραλέος, θαρραλέα,
θαρραλέο επίθετο (θαρραλέοι,
 θαρραλέες, θαρραλέα) →
 θάρρος

θάρρος [το] ουσιαστικό
☒ Όταν κάποιος έχει θάρρος, δε
 φοβάται να κάνει κάτι
 επικίνδυνο και δύσκολο.
 ● δειλία ◇ Ο θεός Τάκης είχε
 το **θάρρος** να σώσει το παιδάκι
 που πνιγόταν στη θάλασσα.
 Ήταν **θαρραλέος**.
 🎵 θάρ-ρος

θαύμα [το] ουσιαστικό
 (θαύματα)
☒ Όταν γίνεται ένα θαύμα,

θαύμα-----θαυμάσιος--

γίνεται κάτι πολύ παράξενο και
ωραίο που δεν μπορούμε να
εξηγήσουμε. 🎵 θαύ-μα

θαυμάζω, θαυμάζομαι ρήμα
(θαύμασα, θα θαυμάσω)

☑️ Η κακιά βασίλισσα θαύμαζε
τον εαυτό της στον καθρέφτη.
Κοίταζε τον εαυτό της και τον
έβρισκε ωραίο. «Τι ωραία που
είμαι» έλεγε. 💠 Ένιωθε
θαυμασμό για την εικόνα που
έβλεπε. 🎵 θαυ-μά-ζω

θαυμάσιος, θαυμάσια,
θαυμάσιο επίθετο (θαυμάσιοι,
θαυμάσιες, θαυμάσια)

☑️ Η κυρία Μαργαρίτα και ο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

θαυμάσιος ----- θέαμα

κύριος Γιάννης πήγαν σ' ένα
θαυμάσιο μέρος για φαγητό.
Πήγαν σ' ένα πολύ όμορφο μέ-
ρος που τους άρεσε πολύ.
○ υπέροχος ● απαίσιος
♪ θαυ-μά-σι-ος

θέα [η] ουσιαστικό

☑ Η θέα από ένα μέρος που
βρίσκεται ψηλά είναι οτιδήποτε
μπορείς να δεις από εκεί.

✍ Η θέα από την Ακρόπολη είναι
πανέμορφη, βλέπεις όλη την
Αθήνα. ♪ θέ-α

θέαμα [το] ουσιαστικό

(θεάματα) ☑ Θέαμα είναι ότι-
δήποτε πάμε και παρακολου-
θούμε

θέαμα-----θέατρο--

για να ευχαριστηθούμε και να διασκεδάσουμε. Το θέατρο, οι μαριονέτες, το τσίρκο και το σινεμά είναι θεάματα. ◇ Οι θεατές είναι αυτοί που παρακολουθούν τα θεάματα. ♪ θέ-α-μα

θεατής [ο] ουσιαστικό (θεατές)
→ θέαμα

θέατρο [το] ουσιαστικό
(θέατρα)

☑ Το θέατρο είναι ένα μέρος όπου πάμε για να δούμε τους ηθοποιούς να παίζουν πάνω στη σκηνή. ◇ Ένα θεατρικό έργο είναι γραμμένο για το θέατρο και παίζεται στο θέατρο.

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θέατρο -----θέληση

 θέ-α-τρο

θεϊκός, θεϊκή, θεϊκό επίθετο
(θεϊκοί, θεϊκές, θεϊκά) → **θεός**

θείος [ο], **θεία** [η] ουσιαστικό
(θείοι, θείες)

☒ Ο **θείος** σου είναι αδελφός ή ξάδερφος του πατέρα σου ή της μητέρας σου. Η **θεία** σου είναι αδερφή ή ξαδέρφη του πατέρα σου ή της μητέρας σου. **Ο**

Κώστας έχει δύο θείους, τον θείο Αλέκο και τον θείο Τάκη.

 θεί-ος **‘η οικογένεια’**

θέληση [η] ουσιαστικό → **θέλω**

θέλω ρήμα (ήθελα, θα θελήσω) Ο κύριος Μιχάλης θέλει να βρει τους κλέφτες που μπήκαν στο μαγαζί του. Έχει τη θέληση να τους βρει, γι' αυτό φώναξε την αστυνομία. επιθυμώ Τα μπιφτέκια θέλουν αλάτι. Δεν έχουν αρκετό αλάτι. Χρειάζονται αλάτι. «Ποιον θέλεις, Νίκο;» ρώτησε η Αθηνά τον Κώστα_αλλά εκείνος έκλεισε γρήγορα την πόρτα. Ποιον ψάχνεις; «Θέλεις δε θέλεις θα χορέψεις» είπε η Αθηνά στην Ελένη. Θα χορέψεις είτε θέλεις είτε όχι.

 θέληση

 θέ-λω

- θέμα -----θεόρατος

θέμα [το] ουσιαστικό (θέματα)

☑ «Ποιο είναι το θέμα του έργου που είδατε;» ρώτησε η Αθηνά τη θεία Κατερίνα. Για ποιο πράγμα μιλάει; Ποια είναι η ιστορία του;

✓ «Τα θέματα των εξετάσεων ήταν δύσκολα» είπε η Αλίκη. Οι ερωτήσεις ή οι ασκήσεις ήταν δύσκολες. 🎵 θέ-μα

θεόρατος, θεόρατη, θεόρατο
επίθετο

(θεόρατοι, θεόρατες, θεόρατα)

☑ Όταν κάτι είναι θεόρατο, είναι πολύ μεγάλο και ψηλό.

✍ Όταν ο θείος Τάκης πήγε στη Νέα Υόρκη, είδε δρόμους με θεόρατες πολυκατοικίες που έκρυβαν τον ήλιο.

θεόρατος-----θεός--

○ τεράστιος, γιγάντιος
♪ θε-ό-ρα-τος

Θεός [ο], **θεά** [η] ουσιαστικό
(θεοί, θεές) ☒ Οι Χριστιανοί, οι
Μουσουλμάνοι και οι Εβραίοι
πιστεύουν σ' έναν μόνο Θεό
που θα υπάρχει πάντα, δηλαδή
είναι αιώνιος κι έχει δημιουργή-
σει τον κόσμο. Οι αρχαίοι Έλλη-
νες, οι Ρωμαίοι και οι αρχαίοι
Αιγύπτιοι πίστευαν σε πολλούς
θεούς και θεές που είχαν μαγι-
κές δυνάμεις. **◇ Ένα θεϊκό έρ-
γο είναι έργο του Θεού. Θεϊκό
λέμε κι ένα έργο τόσο ωραίο και
δύσκολο να το πιστέψουμε, που
μοιάζει με έργο του Θεού.**

♪ θε-ός

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θεραπεία ----- θερίζω

θεραπεία [η] ουσιαστικό
(θεραπείες) → θεραπεύω

θεραπεύω, θεραπεύομαι ρήμα
(θεράπευσα, θα θεραπεύσω)

☑ «Αυτό το φάρμακο θα σε
θεραπεύσει, Κώστα» είπε ο για-
τρός. Θα σε κάνει καλά. Δε θα εί-
σαι πια άρρωστος. ○ γιατρεύω

◇ «Η θεραπεία σου δε θα κρατή-
σει πολύ καιρό». Δε θ' αργήσεις
να γίνεις καλά. ○ γιατρείά

🎵 θε-ρα-πεύ-ω

θερίζω, θερίζομαι ρήμα (θέρισα,
θα θερίσω)

☑ Όταν θερίζεις, κόβεις σιτάρι,
κριθάρι ή άλλα χόρτα με δρεπά-
νι

θερίζω-----θερμαίνω-

ή με μία μηχανή. «Σε δύο μήνες αρχίζει το θέρισμα του σιταριού» είπε ο θείος Αλέκος στον Κώστα. Αρχίζουμε να **θερίζουμε** το σιτάρι. θε-ρί-ζω

θερμαίνω, θερμαίνομαι ρήμα
(θέρμανα, θα θερμάνω)

 Όταν θερμαίνω κάτι, το κάνω ζεστό. Το διαμέρισμα όπου μένουν ο Κώστας και η Αθηνά **θερμαίνεται** με καλοριφέρ

 ζεσταίνω κρυώνω,
ψυχραίνω Τα παλιά σπίτια, όπως αυτό του κυρίου Μιχάλη, δεν έχουν **θέρμανση**. Δεν έχουν καλοριφέρ ή κάτι άλλο για να **θερμαίνονται**. θερ-μαί-νω

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

θέρμανση -----θερμόμετρο

θέρμανση [η] ουσιαστικό →
θερμαίνω

θερμοκρασία [η] ουσιαστικό
(θερμοκρασίες)

☑ Όταν ρωτάμε τι θερμοκρασία έχει σήμερα, ρωτάμε πόσο κρύο ή πόση ζέστη έχει. Όταν κάνει κρύο, η θερμοκρασία είναι χαμηλή. Όταν κάνει ζέστη, η θερμοκρασία είναι ανεβασμένη.

🎵 θερ-μο-κρα-σί-α

θερμόμετρο [το] ουσιαστικό
(θερμόμετρα)

☑ Με το θερμόμετρο μετράμε τη θερμοκρασία.

θερμόμετρο-----θερμοσίφωνο--

 Η Αθηνά έβαλε θερμόμετρο,
γιατί ήταν ζεστή. Τελικά είχε
πυρετό, 38,5. θερ-μό-με-τρο

θερμός, θερμή, θερμό επίθετο
(θερμοί, θερμές, θερμά)
 Ένας θερμός άνεμος είναι έ-
νας ζεστός άνεμος. Ένας
θερμός άνθρωπος δείχνει την
αγάπη και τη φιλία του με
έντονο τρόπο. ζεστός ·
κρύος, ψυχρός **θερμαίνω,**
θερμο-κρασία, θερμόμετρο,
θερμότητα θερ-μός

θερμοσίφωνο [το] ουσιαστικό
(θερμοσίφωνα)
 Το θερμοσίφωνο είναι μία

θερμοσίφωνο ----- θέση

συσκευή που ζεσταίνει το νερό και το κρατάει ζεστό για να κάνουμε μπάνιο ή για να πλένουμε τα πιάτα. 🎵 θερ-μο-σί-φω-νο

θερμότητα [η] ουσιαστικό) → θερμός

θέση [η] ουσιαστικό (θέσεις)

☑ Στο τραπέζι η Χιονάτη και οι επτά νάνοι κάθονται πάντα στην ίδια **θέση**. Κάθονται πάντα στο ίδιο κάθισμα.

✓ «Τα βιβλία δεν είναι στη **θέση** τους» είπε η Αθηνά. Δεν είναι εκεί που πρέπει να είναι.

✓ Στους αγώνες η ομάδα του Κώστα κέρδισε την πρώτη **θέση**.

θέση-----θηλάζω--

Ἦρθε πρώτη στους αγώνες.
✓ «Τι θα έκανες στη **θέση** μου;
Θα έλεγες στη μαμά ότι ο Κώ-
στας έσπασε το βάζο;» ρώτησε η
Αθηνά την Ελένη. Τι θα έκανες αν
ήσουν εγώ; 🎵 θέ-ση

θήκη [η] ουσιαστικό (θήκες)
☑ Μέσα σε μία **θήκη** βάζουμε
πράγματα για να τα προστατέ-
ψουμε.
✎ «**Μήπως είδες τη θήκη των**
γυαλιών μου;» είπε ο κύριος Μι-
χάλης. «Είναι ένα μικρό κουτά-
κι». ♦ **βιβλιοθήκη** 🎵 **θή-κη**

θηλάζω ρήμα (θήλασα, θα
θηλάσω)

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

α - θηλάζω ----- θηλυκός

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

☑ 'Όταν η θεία Κατερίνα θηλάζει το μωρό της, του δίνει να πει γάλα από το στήθος της.

✓ 'Όταν το μωρό θηλάζει, πίνει γάλα από το στήθος της θείας Κατερίνας. 🎵 θη-λά-ζω

θηλυκός, θηλυκή, θηλυκό
επίθετο (θηλυκοί, θηλυκές, θηλυκά)

☑ Τα ζώα μπορεί να είναι αρσενικά ή θηλυκά. Θηλυκά λέμε αυτά που μπορούν να κάνουν αυγά ή να γεννήσουν παιδιά και αρσενικά αυτά που δεν μπορούν. Για παράδειγμα, οι κόττες και οι αγελάδες είναι θηλυκά ζώα, ενώ οι κόκορες και τα βόδια

θηλυκός-----θηρίο-

είναι αρσενικά. ● αρσενικός

🎵 θη-λυ-κός

Θηρίο [το] ουσιαστικό (θηρία)

☑ Το θηρίο είναι ένα άγριο μεγάλο ζώο που τρώει κρέας.

✓ Ο κύριος Δημήτρης έγινε θηρίο με τους κλέφτες που μπήκαν στο μαγαζί του. Θύμωσε πολύ.

✓ «Πώς μεγάλωσε έτσι το παιδί; Έγινε_θηρίο» είπε ο θείος Αλέκος για τον Κώστα. Έγινε πολύ ψηλό.

✓ «Αυτό το παιδί δεν κάθεται φρόνιμα. Είναι_θηρίο» είπε η δασκάλα για τον Νίκο.

🎵 θη-ρί-ο

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θησαυρός ----- θησαυρός

Αν θέλεις να μάθεις τι έγινε με το μαγαζί του κυρίου Δημήτρη, ψάξε μέσα στο λεξικό τις λέξεις δικαστήριο, δικηγόρος, θηρίο, καημένος, πιάνω, τμήμα, φυλακή

θησαυρός [ο] ουσιαστικό (θησαυροΐ) ☒ Ένας θησαυρός είναι πολύτιμα πράγματα, όπως χρυσάφι ή κοσμήματα. Τον θησαυρό τον κρύβουμε κάπου για να μην τον βρίσκει κανείς εύκολα.

◊ Όταν κάποιος είναι πλούσιος

θησαυρός-----θλίψη--

κι έχει πολύτιμα πράγματα, τα κρύβει σ' ένα μεγάλο κουτί, το **θησαυροφυλάκιο**.

🎵 **θη-sau-ρός**

θησαυροφυλάκιο [το]
ουσιαστικό (θησαυροφυλάκια)
→ **θησαυρός**

θλιβερός, θλιβερή, θλιβερό
επίθετο (θλιβεροί, θλιβερές,
θλιβερά) → **θλίψη**

θλίψη [η] ουσιαστικό
☑ Από τότε που η Ροζαλία χά-
θηκε η Αθηνά νιώθει μεγάλη **θλί-**
ψη. Νιώθει μεγάλη λύπη, όταν
σκέφτεται τη γάτα της. ○ λύπη

- θλίψη-----θολός

● χαρά ♦ Η εξαφάνιση της Ροζαλίας είναι κάτι θλιβερό. Προκαλεί θλίψη. 🎵 θλί-ψη

Αν θέλεις να μάθεις τι έγινε με τη Ροζαλία που χάθηκε, ψάξε μέσα στο λεξικό τις λέξεις αναστατώνω, ανησυχώ, εξαφανίζομαι, βρίσκω, καταφεύγω, κουλουριάζω, κουνώ, χαίρομαι, χοροπηδώ

θνητός, θνητή, θνητό επίθετο (θνητοί, θνητές, θνητά)
☑ Όλοι οι άνθρωποι είναι θνητοί. Κάποτε θα πεθάνουν. ● αθάνατος 🎵 θνη-τός

θολός, θολή, θολό επίθετο

(θολοί, θολές, θολά)

☑ «Το νερό είναι θολό» είπε ο Κώστας στην Αθηνά. «Δεν μπορούμε να δούμε καλά μέσα απ' αυτό». ✓ Η εικόνα της τηλεόρασης ήταν θολή κι η Αθηνά δεν μπορούσε να απολαύσει την αγαπημένη της εκπομπή. Δε φαινόταν καθαρά τι έδειχνε.

○ θαμπός ● καθарός ◇ Η γιαγιά της Αθηνάς άνοιξε τον φούρνο. Τα γυαλιά της θόλωσαν από τη ζέστη. Έγιναν θολά.

🎵 θολός

θολώνω ρήμα (θόλωσα, θα θολώσω) → θολός

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

- θόρυβος----- θρανίο

θόρυβος [ο] ουσιαστικό
(θόρυβοι)

☑ Η Αθηνά άκουσε θόρυβο από το διπλανό σπίτι. Άκουσε δυνατούς ήχους που την ενόχλησαν. Τον θόρυβο τον έκανε ένα παράθυρο που ανοιγόκλεινε από τον αέρα. ○ φασαρία ● ησυχία 🎵 θό-ρυ-βος

θρανίο [το] ουσιαστικό (θρανία)

☑ Στο σχολείο οι μαθητές κάθονται στα θρανία τους. Είναι σαν τραπέζια. Στα θρανία οι μαθητές διαβάζουν, γράφουν ή ζωγραφίζουν.

🎵 θρα-νί-ο 🖋 'στο σχολείο'

θρησκεία [η] (θρησκείες)

✓ Όταν κάποιος έχει μία θρησκεία, πιστεύει σε έναν ή περισσότερους θεούς και κάνει αυτά που λέει ο θεός. Οι χριστιανοί, οι μουσουλμάνοι και οι εβραίοι δεν έχουν την ίδια θρησκεία.

◇ θρησκευτικός, θρησκευτικά

♪ θρη-σκεί-α

θρίλερ [το] ουσιαστικό

✓ Απ' όλες τις ταινίες η Αλίκη προτιμάει τα θρίλερ. Προτιμάει τις ταινίες που έχουν μυστήριο και αγωνία. ♫ θρί-λερ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

- θρόνος ----- θρύπαλο

θρόνος [ο] ουσιαστικό (θρόνοι)

☑ Ο βασιλιάς κάθισε στον **θρό-
νο** του. Κάθισε σ' ένα μεγάλο
κάθισμα που είναι μόνο δικό
του. 🎵 θρό-νος

θρύπαλο [το] ουσιαστικό
(θρύπαλα)

☑ Η Ελένη ήταν απρόσεκτη κι

έριξε κάτω ένα ποτήρι. Η μαμά
της έτρεξε γρήγορα να μαζέψει
τα **θρύπαλα** του ποτηριού. Έ-
τρεξε να μαζέψει τα κομμάτια
που έμειναν από το ποτήρι που
έσπασε.

🎵 θρύ-πα-λο

θύελλα [η] ουσιαστικό
(θύελλες)

☑ Όταν έχει θύελλα, ο αέρας
φυσάει πολύ δυνατά. ○ καταιγί-
δα ◇ χιονοθύελλα 🎵 θύ-ελ-λα
🖋 'ο καιρός'

θύμα [το] ουσιαστικό (θύματα)

☑ Το θύμα ενός ατυχήματος
είναι αυτός που έχει τραυματι-
στεί ή πεθάνει από το ατύχημα.
✓ Το θύμα μίας κλοπής είναι
αυτός που τον έχουν κλέψει.
🎵 θύ-μα

- θυμάμαι ----- θυμίζω

θυμάμαι ρήμα (θυμήθηκα, θα θυμηθώ)

☑ Η Αθηνά_θυμήθηκε να φέρει μαζί της χρήματα αλλά ο Κώστας ξέχασε να πάρει τα δικά του. ● ξεχνώ 🎵 θυ-μά-μαι

θυμίζω ρήμα (θύμισα, θα θυμίσω)

☑ «Θύμισέ μου τι μέρα έχουμε σήμερα» είπε η δασκάλα στον Κώστα. Βοήθησέ με να θυμηθώ τι μέρα έχουμε σήμερα.

✓ Η δασκάλα συμπαθεί πολύ την Αθηνά, γιατί της_θυμίζει την ανιψιά της. Μοιάζει με την ανιψιά της.

🎵 θυ-μί-ζω

θυμός [ο] ουσιαστικό (θυμοί)

☑ Όταν νιώθεις θυμό, δεν είσαι καθόλου ευχαριστημένος με κάτι που έγινε ή που άκουσες.

◇ Όταν νιώθεις θυμό, έχεις θυμώσαι, είσαι θυμωμένος. Μερικές φορές μπορεί κι εσύ να θυμώσεις κάποιον, να τον κάνεις δηλαδή να νιώσει θυμό.

🎵 θυ-μός

θυμώνω ρήμα (θύμωσα, θα θυμώσω) → θυμός

θύρα [η] ουσιαστικό (θύρες)

☑ Θύρα λέμε την πόρτα.

✓ Θύρα είναι και καθεμιά από

- θύρα ----- θυρωρός

τις εξωτερικές πόρτες στο γήπεδο.

 «Θα συναντηθούμε στη θύρα εννιά» είπε ο κύριος Γιάννης στον θείο Τάκη. θύ-ρα

θυροτηλέφωνο [το] ουσιαστικό (θυροτηλέφωνα)

 Στις πολυκατοικίες κάθε διαμέρισμα έχει ένα θυροτηλέφωνο. Με το θυροτηλέφωνο μιλάμε για να δούμε ποιος είναι στην πόρτα της πολυκατοικίας και αν θέλουμε, του ανοίγουμε για να μπει μέσα. **θύρα, τηλέ-φωνο**

 θυ-ρο-τη-λέ-φω-νο

θυρωρός [ο], [η] ουσιαστικό

θυρωρός-----θυσιάζω-

(θυρωροί)

✓ Ο θυρωρός προσέχει ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει σε ένα κτίριο. 🎵 θυ-ρω-ρός
- Λέμε και η θυρωρίνα.

θυσία [η] ουσιαστικό (θυσίες)

✓ Οι γονείς του κυρίου Γιάννη ήταν πολύ φτωχοί κι έκαναν πολλές θυσίες για να τον μεγαλώσουν. Στερήθηκαν πολλά πράγματα για να τον μεγαλώσουν. **♦ Όταν κάποιος κάνει θυσίες, θυσιάζεται για κάτι**
🎵 θυ-σί-α

θυσιάζω, θυσιάζομαι ρήμα
(θυσίασα, θα θυσιάσω) → θυσία

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ιατρείο-----ιδανικός

Ι ι

ιατρείο [το] ουσιαστικό (ιατρεία)

☑ Το **ιατρείο** είναι ο χώρος όπου ο γιατρός εξετάζει τους αρρώστους. ♦ Ο γιατρός έχει

σπουδάσει **ιατρική**. Όταν δουλεύει φοράει **ιατρική μπλούζα**.

♪ Ι-α-τρεί-ο **Δες ιατρός**

ιδανικός, ιδανική, ιδανικό
επίθετο (ιδανικοί, ιδανικές,
ιδανικά)

☑ Οι γονείς του Ίγκλι ψάχνουν το **ιδανικό** σπίτι για να το αγοράσουν. Ψάχνουν το καλύτερο

ιδανικός-----ιδιαιτέρος

σπίτι. Ι-δα-νι-κός

ιδέα [η] ουσιαστικό (ιδέες)

 Η ιδέα είναι αυτό που έρχεται στο μυαλό μας, όταν σκεφτόμαστε.

 «Έχω μία ιδέα» είπε η Αθηνά στον Κώστα. «Πάμε μία βόλτα με τα ποδήλατα»;

✓ Όταν έχω μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μου, νομίζω ότι είμαι σπουδαίος.

✓ Όταν δεν έχεις ιδέα για κάτι, δεν ξέρεις τίποτα γι' αυτό.

 Ι-δέ-α

ιδιαιτέρος, ιδιαιτερη, ιδιαιτερο
επίθετο (ιδιαιτεροι, ιδιαιτερες,

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ιδιαίτερος-----ίδιος

ιδιαίτερα) ☒ Ο διευθυντής του κυρίου Γιάννη μπήκε στο ιδιαίτερο γραφείο του κι έκλεισε την πόρτα βιαστικός. Μπήκε στο γραφείο που είναι μόνο γι' αυτόν, μόνο δικό του.

🎵 ι-δι-αί-τε-ρος

ιδιοκτήτης [ο], [η] ουσιαστικό (ιδιοκτήτες, ιδιοκτήτριες)

☒ «Ο κύριος Μιχάλης είναι ο ιδιοκτήτης της διπλανής μονοκατοικίας» είπε ο Κώστας. Είναι αυτός που έχει το σπίτι.

🎵 ι-δι-ο-κτή-της

ίδιος, ίδια, ίδιο επίθετο (ίδιοι,

ίδιες, ίδια)

☑ Όταν δύο πράγματα είναι τα ίδια ή όταν ένα πράγμα είναι ίδιο μ' ένα άλλο, τότε μοιάζουν πάρα πολύ. ✍ Σ' ένα ζευγάρι παπούτσια πρέπει και τα δύο παπούτσια να έχουν το ίδιο χρώμα.

○ όμοιος ● διαφορετικός

✓ Ο Κώστας είναι στην ίδια τάξη με τον Νίκο, δηλαδή όχι σε άλλη τάξη. ● άλλος, διαφορετικός

✓ (σαν αντωνυμία) Η Αθηνά θέλει να τακτοποιεί η ίδια το δωμάτιό της, όχι κάποιος άλλος.

♪ ί-διος

Δες μοιάζω

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω ιδιωτικός-----ιδρώνω

ιδιωτικός, ιδιωτική, ιδιωτικό
επίθετο (ιδιωτικοί, ιδιωτικές,
ιδιωτικά)

☑ Όταν κάτι είναι **ιδιωτικό**, είναι μόνο για έναν άνθρωπο ή για πολύ λίγους ανθρώπους.

✍ «Αυτό το γκαράζ είναι **ιδιωτικό**» είπε ο κύριος Γιάννης.
«Είναι γι' αυτούς που μένουν στην πολυκατοικία μας».

✓ Όταν ένα σχολείο είναι **ιδιωτικό**, δεν ανήκει στο κράτος και πρέπει να πληρώσουμε για να παρακολουθήσουμε τα μαθήματά του. ● δημόσιος

🎵 ι-δι-ω-τι-κός

ιδρώνω ρήμα (ίδρωσα, θα

ιδρώνω-----ιδρώτας

ιδρώσω) ☒ «Έχει πολλή ζέστη έξω! Ίδρωσα και το πρόσωπό μου στάζει νερό. Η μπλούζα μου έγινε μούσκεμα και κόλλησε πάνω μου» παραπονέθηκε ο θείος Αλέκος.

✓ «Ίδρωσα για να καταλάβω το μάθημα» είπε ο Κώστας. Κουράστηκα πολύ για να το καταλάβω.

◇ Όταν ιδρώνουμε, το σώμα μας στάζει ιδρώτα. Είμαστε μούσκεμα στον ιδρώτα. Είμαστε ιδρωμένοι.

♪ Ι-δρώ-νω

ιδρώτας [ο] ουσιαστικό →

αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω ιδρώτας-----ικανός

ιδρώνω

ιερός, ιερή, ιερό επίθετο (ιεροί, ιερές, ιερὰ)

☑ Όταν κάτι είναι ιερό, είναι αφιερωμένο, δηλαδή δοσμένο στον Θεό ή έρχεται από τον Θεό. ✍ Η θεία Έλλη πήγε στην εκκλησία. Στάθηκε μπροστά στις ιερές εικόνες των αγίων κι έκανε την προσευχή της. 🎵 Ι-ε-ρός

ικανός, ικανή, ικανό επίθετο (ικανοί, ικανές, ικανὰ)

☑ Ο Ρομπέν των Δασών είναι ικανός να πετύχει με τα βέλη του ακόμα και τον πιο μικρό στόχο. Μπορεί να το κάνει.

ικανός-----ίντερνετ

◇ Έχει την **ικανότητα** να τον πετύχει. Κάποιοι δεν μπορούν να κάνουν το ίδιο πράγμα. Είναι **ανίκανοι** να το κάνουν.

🎵 ι-κα-νός

ικανότητα [η] ουσιαστικό
(ικανότητες) → **ικανός**

Ινδιάνος [ο], **Ινδιάνα** [η]
ουσιαστικό (Ινδιάνοι, Ινδιάνες)
Οι **Ινδιάνοι** είναι οι πρώτοι κάτοικοι της Αμερικής.

🎵 Ιν-δι-ά-νος

ίντερνετ [το] ουσιαστικό
☑ Με το **ίντερνετ**

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

επικοινωνούμε από τον υπολογιστή μας με όλο τον κόσμο. Όταν μπαίνουμε στο ίντερνετ, στέλνουμε μηνύματα στους φίλους μας από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και βρίσκουμε τις πληροφορίες που θέλουμε.

○ διαδίκτυο 🎵 ί-ντερ-νετ
 - Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

ιός [ο] ουσιαστικό (ιοί)

☑️ Ο ιός είναι ένα μικρόβιο που προκαλεί αρρώστιες.

✍️ Η Αθηνά κόλλησε τον ιό της ανεμοβλογιάς και γέμισε σπυράκια.

Ιός-----ιπότης

✓ Ο ιός είναι ένα πρόγραμμα που μπορεί να χαλάσει τον υπολογιστή μας. 🎵 Ι-ός

ιπασία [η] ουσιαστικό

☑ Όταν κάνεις ιπασία, ανεβαίνεις σ' ένα άλογο και κάνεις βόλτα ή τρέχεις πάνω σ' αυτό.

◇ **ίππος** 🎵 ΙΠ-ΠΑ-ΣΙ-Α

- Η λέξη ιππασία προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη ίππος που σημαίνει άλογο.

ίππος [ο] ουσιαστικό (ίπποι)

☑ Ο ίππος είναι το άλογο.

🎵 ΙΠ-ΠΟΣ **Δες άλογο**

ιπότης [ο] ουσιαστικό

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

αβγδεδζηθκλμνξοπρστυφχψω ιππότης-----ίσιος

(ιππότες)

☑ Στις ιστορίες ο ιππότης είναι ένας πολεμιστής που φοράει πανοπλία και πολεμάει πάνω σ' ένα άλογο.

✓ Όταν ένας άντρας είναι ιππότης, είναι ευγενικός με τις γυναίκες.

◇ **ίππος**

🎵 ιπ-πό-της

🖋 'τα παραμύθια'

ίσιος, ίσια, ίσιο επίθετο (ίσιοι, ίσιες, ίσια)

ίσιος-----ισόγειο

☑ Με τον χάρακα κάνουμε ίσιες γραμμές.

● στραβός, λοξός

◊ Όταν **ισιώνεις** κάτι, το **κάνεις ίσιο**. 🎵 **ί-σιος**

ίσκιος [ο] ουσιαστικό (ίσκιοι)

☑ «Πάμε να ξαπλώσουμε στον **ίσκιο** του δέντρου.

Έχει δροσιά και δε θα μας βλέπει καθόλου ο ήλιος» είπε ο Νίκος στον Κώστα.

○ σκιά

🎵 **ί-σκιος**

ισόγειο [το] ουσιαστικό

α
β
γ
δ
ε
ζ
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ισόγειο-----ισόπαλος

(ισόγεια) ☒ Η φίλη της κυρίας Μαργαρίτας μένει στο **ισόγειο** της πολυκατοικίας κι όχι ψηλά σε κάποιον όροφο. Ι-σό-γει-ο

ισοπαλία [η] ουσιαστικό
(ισοπαλίες) → **ισόπαλος**

ισόπαλος, ισόπαλη, ισόπαλο
επίθετο (ισόπαλοι, ισόπαλες, ισόπαλα)

☒ Σήμερα έπαιζαν ποδόσφαιρο η ομάδα του Κώστα με μία άλλη ομάδα της γειτονιάς. Καμιά ομάδα δε νίκησε. Και οι δύο ομάδες ήταν **ισόπαλες**. Ο αγώνας τέλει-ωσε με **ισοπαλία**.

 Ι-σό-πα-λος

ίσος-----ιστορία

ίσος, ίση, ίσο επίθετο (ίσοι, ίσες, ίσα)

☑ Όταν δύο πράγματα είναι ίσα ή όταν κάτι είναι ίσο με κάτι άλλο, κανένα δεν είναι πιο μεγάλο από το άλλο.

✍ Η Χιονάτη χώρισε την τούρτα σε οκτώ ίσα κομμάτια. Όλα είχαν το ίδιο ακριβώς μέγεθος. Δεν ήθελε να αδικηθεί κανένας.

● άνισος 🎵 ί-σος

ιστορία [η] ουσιαστικό (ιστορίες)

☑ Όταν λέμε μία ιστορία, διηγούμαστε πράγματα που έγιναν ή που τα έχουμε φανταστεί.

✓ Η ιστορία είναι η επιστήμη

α
β
γ
δ
ε
ς
η
θ
ι
κ
λ
μ
ν
ξ
ο
π
ρ
σ
τ
υ
φ
χ
ψ
ω

ιστορία-----ίχνος

που μελετάει και εξηγεί τι έγινε στο παρελθόν. Στο σχολείο μαθαίνουμε ιστορία.

◇ Η δουλειά του ιστορικού είναι να μελετάει την ιστορία.

🎵 Ι-στο-ρί-α

ιστός [ο] ουσιαστικό (ιστοϊ)

☑ Ο ιστός είναι το πολύ λεπτό δίχτυ που φτιάχνει η αράχνη για να πιάνει τα έντομα που τρώει.

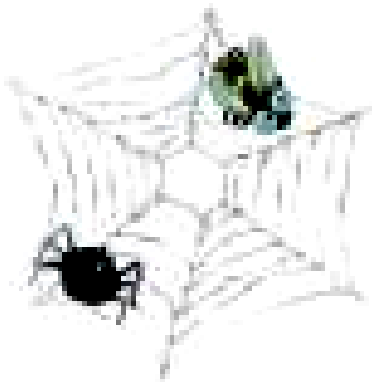
🎵 Ι-στός

ίχνος [το] ουσιαστικό (ίχνη)

☑ Το ίχνος είναι το σημάδι που αφήνει κάτι ή κάποιος, όταν περάσει από ένα μέρος. ✍ Πέντε μέρες ψάχνουν τη Ροζαλία ο

Κώστας και η Αθηνά κι ακόμα να
βρουν ίχνη της.

✓ Το ίχνος είναι αυτό που μένει
από κάτι που δεν υπάρχει πια.

✎ Η Αθηνά κι ο Κώστας δεν
άφησαν ίχνος γλυκού για τους
γονείς τους. Έφαγαν όλο το γλυ-
κό, δεν άφησαν τίποτα.

🎵 ί-χνος

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.